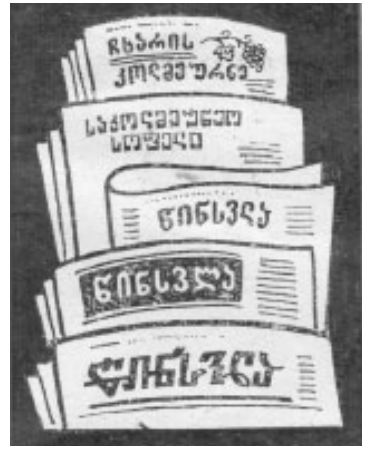

88 წელი თქვენთან ერთად!

88 წლის წინ, 1933 წლის 2 აპრილს გამოვიდა გაზეთების: „თერჯოლის“, „წინსვლის“ და „საკოლმეურნეო სოფლის“ წინამორბედის, გაზეთ „ჩხარის კოლმეურნის“ პირველი ნომერი.

„არს მთის კალთას, სკანდას, სასახლე მეფეთა და ციხე დიდი, დიდშენი“
მანუშტი ბაბრატიანი

თერჯოლა

სახოგადოებრივი გაზეთი • გამოდის 1933 წლიდან • №5-6 {7059} 16 მარტი, 2022 წელი • Facebook გაზეთი თერჯოლა

**გაზაფხული, დედის
დღე
და 8 მარტი
ერთად
მოგვილოცნია!**

☎ 4,5,6,7

**„სოფლის მხარდაჭერის
პროგრამა“-2022**

☎ 2

**უკვდავებასთან
ზიარებული ...**

ჩვენი ღრმის გმირები

თერჯოლის მუნიციპალიტეტის, სოფელ ზედა სიმონეთში, 2008 წლის აგვისტოს ომში დაღუპული გმირის, ალია ბარდაველიძის სახელობის მემორიალი და რეკრეაციული ზონა მოეწყო.

☎ 3

სოლიდარობა უკრაინელ ხალხს!

ჩვენი გაზეთის ამ ნომრის გამოსვლის დღისათვის (16 მარტი, 2022 წელი), სამი კვირა გასრულდა, რაც ე.წ. სამხედრო ოპერაციის ჩასატარებლად, უკრაინაში რუსეთის ფედერაციის შეიარაღებული ძალები შეიჭრა.

ამ შეჭრას, რომელიც ფართომასშტაბიან ომში გადაიზარდა, დასავლეთის მყისიერი რეაქცია მიჰყვა. მსოფლიოს ქვეყნების უმეტესმა ნაწილმა, ისე როგორც შეერთებულმა შტატებმა, დიდმა ბრიტანეთმა და ნატოს ალიანსის ქვეყნებმა, უმძიმესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესეს რუსეთს, საქართველო, მისი მოსახლეობა, ისე როგორც მთელი ცივილური სამყარო, ამ ომში უპირობო სოლიდარობას უცხადებენ უკრაინას, მის მოქალაქეებს.

ქვეყნის ყველა დასახლებულ პუნქტში პრაქტიკულად ყოველდღე იმართება მხარდასაჭერი აქციები, მოსახლეობა აგროვეს ჰუმანიტარულ ტვირთებს უკრაინაში გასაგზავნად, ბევრი მოხალისე უშუალოდ მონაწილეობს ბრძოლებში, ბევრიც კი მოხალისედ მუშაობს დევნილების დასახმარებლად. ამ აქციებში აქტიურადაა ჩართული თერჯოლის მუნიციპალიტეტი, მისი მოსახლეობა. ☎ 2

გავაშენოთ ვაზი!

კარგი სიტყვა კარგად ამიანებე...

ჩაუმქრალი კერა

☎ 9

**21 მარტი – ქართული
ჟურნალისტიკის
დღე**

☎ 12

ჩვენი უკრაინელი—ჩვენი ქართველი

☎ 12

სოლიდარობა უკრაინელ ხალხს!

მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს აქტიური ჩართულობით ამ დღეში თერჯოლის მუნიციპალიტეტიდან უკრაინელი ხალხის დასახმარებლად ჰუმანიტარული ტვირთის პირველი ნაკადი გაიგზავნა.

ჰუმანიტარული ტვირთი სპორტის სასახლის შენობაში სანყოფნადაა, რომლის დახარისხებასა და დატვირთვაში აქტიურად არიან ჩართული მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელი პირები, მერიისა და საკრებულოს თანამშრომლები, მოხალისეები.

ჰუმანიტარული აქციის ფარგლებში, არამალფუჭებადი საკვები პროდუქტების, ბავშვის კვებისა და ჰიგიენის საშუალებების, მედიკამენტების, ტკბილეულისა და ტანსაცმელის შეგროვებაში საჯარო მოხელეებთან ერთად, ფართოდ ჩაერთო კერძო სექტორი, საგანმანათლებლო დაწესებულებები და მოხალისეები.

ჰუმანიტარული აქციისთვის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ მნიშვნელოვანი

თანხა გამოიყო პირველადი სამედიცინო დახმარების ნივთებისა და საკვები პროდუქტების შესაძენად.

უკრაინელი ხალხის დახმარების მიზნით, გაიხსნა ანგარიში, სადაც ნებისმიერ მსურველს აქვს შესაძლებლობა გადარიცხოს თანხა და გახდეს ქველმოქმედების მონაწილე.

ანგარიშის ნომერი-300208800
 აქცია გრძელდება, მონაწილეობის მსურველებმა ინფორმაციისთვის უნდა დარეკონ ან მივიდნენ შემდეგ მისამართებზე: საკონტაქტო: 598 58 74 38; 598 70 75 40

მისამართი: რუსთაველის ქუჩა №103; (სპორტის სასახლე)

თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერია მადლობას უხდის თითოეულ ადამიანს, მენარმეს, ბიზნეს სექტორის წარმომადგენლებს, მუნიციპალიტეტში მოღვაწე მედიკოსებს, საჯარო და კერძო სკოლის პედაგოგებს, მოსწავლეებსა და მოხალისეებს, რომლებიც გამოემართნენ ამ ინიციატივას და აქტიურად ჩაერთნენ ჰუმანიტარულ აქციაში.

დიდი იმედია, დადგება დრო, როცა როგორც საქართველოში, ისე უკრაინაში მუდამ ღირსეულ პატივს მიაგებენ იმ ადამიანებს რომლებმაც სიცოცხლე გაიღეს სამშობლოს თავისუფლებისათვის. დიდება თავისუფლებისათვის მებრძოლ ქართველ და უკრაინელ ხალხს.

„სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა“-2022

მიმდინარე წლისათვის თერჯოლის მუნიციპალიტეტში „სოფლის მხარდაჭერის პროგრამით“ 690,0 ათასი ლარი გამოიყო. ამ თანხის სოფლებზე გადანაწილების წესი ამჟამად უკვე ადაპტირებული ფორმით მოხდა, რაც უპირველესად ითვალისწინებს სოფლის მოსახლეთა რაოდენობის გათვალისწინებას.

პროგრამულ თანხებს მუნიციპალიტეტის 45 სოფელი მიიღებს. ამასთან, კვლავ ძალაშია იმ პროექტების დადგენილი სავალდებულო ჩამონათვალი, სადაც ამ თანხების გამოყენება შესაძლებელია.

მუნიციპალიტეტის მერიის ხელმძღვანელობით, მიმდინარე წლის 4-11 მარტს, მუნიციპალიტეტის ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში ჩატარდა მერიისა და საკრებულოს ხელმძღვანელების, სოფლებში თვითმმართველობისა და მერიის სამსახურების წარმომადგენელთა შეხვედრები მოსახლეობასთან, სადაც მოსახლეობამ იმ-

სოფელ თუზში ადგილობრივმა მოსახლეობამ პრიორიტეტად ცენტრალურ გზაზე გარე განათების დამონტაჟება, საბავშვო ბაღის ეზოს კეთილმოწყობა და საუბნო გზებზე ინერტული მასალის შეტანა დაასახელა.

მოსახლეობის გადაწყვეტილებით; სოფელ თავასაში, ცინაძეების უბანში მოე-

წყაროს რეაბილიტაცია; სკანდემი დამონტაჟდება გარე-განათება;

სოფელ რუფოთის მოსახლეობისთვის პრიორიტეტად ცენტრალურ გზაზე გარე განათების მოწყობა დასახელდა, გარდა ამისა ტელეფონის მაცხოვრებლების გადაწყვეტილებით განხორციელდება ახალი

წყობა ბეტონის გზა; სოფელ კაკაბაურში საუბნო გზა მოეწყობა ბეტონის საფარით;

სოფელ ჯგიალათში საუბნო გზებზე მოხდება ინერტული მასალის შეტანა;

სოფელ ვარდიგორაში სასმელი წყლის სისტემა მოეწყობა;

საზანოში მცხოვრები მოსახლეობის გადაწყვეტილებით ცენტრალურ გზაზე დამონტაჟდება გარე განათება;

შიმშილაქედში, მოეწყობა გარე განათება;

დელტასუბანში, კერძოდ კირკიტაძეების უბანში გაკეთდება სასმელი წყლის სისტემა;

სოფელ ჩიხორში, მოეწყობა მგზავრთა მოსაცდელი და შახტური ქა, ასევე მოხდება საუბნო გზებზე ინერტული მასალის შეტანა;

სოფელ მუჯირეთში განხორციელდება

სასაფლაოს შემოღობვითი სამუშაოები.

პროგრამის ფარგლებში, სოფელ გოგნის მოსახლეობის გადაწყვეტილებით დაიგეგმა მინი სტადიონის შემოღობვა-რეაბილიტაცია;

ჩხარის ადმინისტრაციულ ერთეულში დამონტაჟდება გარე განათების და გადწყობა საბავშვო ბაღის რეაბილიტაცია.

ქვერის ადმინისტრაციულ ერთეულში პრიორიტეტად საუბნო გზების ბეტონის საფარით მოწყობა და სოფელ სეფარეთში ინერტული მასალის შეტანა დასახელდა;

ქვედა ალისუბნის მოსახლეობამ ერთხმად აირჩია მინი სტადიონის მშენებლობა, მოეწყობა ხუჯაძეების უბანში ცხაურები, ხოლო ზედა ალისუბანში დამონტაჟდება გარე განათება.

სოფელ ღვანკითში მოსახლეობის გადაწყვეტილებით, პრიორიტეტად შიდა საუბნო გზების მოწესრიგება, ბოგირებისა

სჯელა სხვადასხვა პრიორიტეტებზე და შეთანხმების საფუძველზე შეარჩიეს განსახორციელებელი პროექტები.

მოსახლეობასთან შეხვედრებში, რომლებიც ეპიდსიტუაციიდან გამომდინარე ღია სივრცეში ჩატარდა, აქტიური მონაწილეობა პირადად მიიღო მუნიციპალიტეტის მერმა ლაშა გოგიაშვილმა, საკრებულოს თავმჯდომარე გიორგი ბარათაშვილმა, მერის მოადგილეებმა მანუჩარ რობაქიძემ, მირზა ქონიაშვილმა, საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილეებმა დავით გოგბერაშვილმა, ჯემალ ისაკაძემ, საკრებულოში ადგილობრივმა მაჟორიტარმა დეპუტატებმა და მერის წარმომადგენლებმა.

მუნიციპალიტეტის სოფლების მიხედვით გთავაზობთ იმ პროექტების ჩამონათვალს, რომელთა განხორციელება საჭიროდ ჩათვალა სოფლის მოსახლეობამ.

და სანიაღვრე სისტემის მოწყობა დასახელდა, ასევე მოხდება სასაფლაოს ტერიტორიის შემოღობვა.

ახალთერჯოლის მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინებით, გადწყობა სოფელში არსებული მინი სტადიონის რეაბილიტაცია.

სოფლის საერთო კრებაზე სიქთარვის

მოხდება.

ქვ.სიმონეთის ადმინისტრაციულ ერთეულში პრიორიტეტად მგზავრთა მოსაცდელის მოწყობა, ამპულატორიის რეაბილიტაცია, ბოგირებისა და ცხაურების მოწყობა დასახელდა.

ზედა სიმონეთის ადმინისტრაციულ ერთეულში მოსახლეობამ გარე განათე-

ადგილობრივმა მოსახლეობამ ხმათა უმრავლესობით სტადიონის რეაბილიტაცია, ბოგირების მოწყობა და გარე განათების დამონტაჟება გადაწყვიტა;

სოფელ ბარდუბანში პრიორიტეტად საბავშვო ბაღების რეაბილიტაცია და გარე განათების დამონტაჟება დასახელდა,

პროგრამის ფარგლებში, ენრის ადმინისტრაციულ ერთეულში, საუბნო გზებზე ინერტული მასალის შეტანა და გარე განათების დამონტაჟება მოხდება, ასევე ახალუბნის მოსახლეობის გადაწყვეტილებით შემოიღობება აჯამეთში არსებული მინის ნაკვეთები.

ნახშირელის ადმინისტრაციულ ერთეულში მოსახლეობის გადაწყვეტილებით, საფარჯიშო-სატრენაჟორო სივრცე მოეწყობა, ასევე სოფელ ნავენახეში, წყლის სათავე ნაგებობის რეაბილიტაცია

ბის დამონტაჟება, სანიაღვრე სისტემის მოწყობა და საუბნო გზებზე ინერტული მასალის შეტანა დასახელდა.

გოდოგნის მოსახლეობამ პრიორიტეტად სასმელი წყლის სისტემის მოწყობა, გარე განათების დამონტაჟება, მინი სტადიონების შემოღობვა, ბოგირების, ასევე საუბნო გზების ბეტონის საფარით მოწყობა დასახელდა.

კვახჭორის მოსახლეობის სურვილის შესაბამისად სანიაღვრე სისტემისა და მინი სტადიონების მოწყობა, ასევე გარე განათების დამონტაჟება გადაწყდა.

ჭოგნარის მოსახლეობამ ერთხმად გარე განათების მოწყობა აირჩია.

შეგახსენებთ, რომ „სოფლის მხარდაჭერის“ პროგრამის ფარგლებში თერჯოლის მუნიციპალიტეტისთვის 690 000 ლარი გამოიყო.

უკვდავებასთან ზიარებულნი...

ჩვენი ღრმის გმირები

თერჯოლის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ზედა სიმონეთში, 2008 წლის აგვისტოს ომში დაღუპული გმირის, ალია ბარდაველიძის სახელობის მემორიალი და რეკრეაციული ზონა მოეწყო.

იმერეთში სახელმწიფო რწმუნებულმა, ზვიად შალამბერიძემ, მუნიციპალიტეტის მერმა, ლაშა გოგიაშვილმა, საკრებულოს თავმჯდომარესთან, გიორგი ბარათაშვილთან და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან ერთად, აგვისტოს ომში დაღუპული სამხედრო

მოსამსახურის, ალია ბარდაველიძის სახელობის მემორიალი გვირგვინით შეამკეს და პატივი მიაგეს დაღუპული გმირის ხსოვნას.

ლაშა გოგიაშვილი, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერი: „საქართველოს ტერიტორიული ერთიანობისთვის გმირულად დაღუპული მებრძოლის, ალია ბარდაველიძის სახელის უკვდავსაყოფად და პატივისცემის ნიშნად მისივე სახელობის მემორიალი გაიხსნა. ალია ბარდაველიძე 2008 წლის, რუსეთ - საქართველოს აგვისტოს ომში გმირულად დაიღუპა. საკუთარი სიცოცხლე, ქვეყნის ერთიანობასა და მომავალს შესწირა. აქ, მემორიალზე ოჯახის წევრები, ახლობლები და მეგობრები იმყოფებიან და მინდა თითოეულ მათგანს მადლობა გადავუხადო ღირსეული მამულიშვილის აღზრდისთვის. ადგილობრივი ხელისუფლება ყველაფერს გააკეთებთ, რომ ომში დაღუპული გმირების ოჯახის წევრებმა იგრძნონ ყურადღება, ზრუნვა და თანადგომა. დიდება გმირებს, მათ სახელებს, რომელთა ხსოვნა არასოდეს მიეცემა დავიწყებას“—განაცხადა სიტყვით გამოსვლისას მუნიციპალიტეტის მერმა.

ასმეთაური, ლეიტენანტი ალია ბარდაველიძე ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენისაა. იგი ცხინვალთან დაცვა მანქანაში, როდესაც რუსის ჯარმა იერიში მიიტანა დასახლებაზე.

დედა—ციური ბარდაველიძე „მისი კარიერა სამხედრო ცხოვრებას უკავშირდებოდა. ვერ წარმოედგინა თავი სხვაგან, ამავდროულად, ძალიან მოსიყვარულე და ოჯახზე მზრუნველი იყო. ბოლოს 2008 წლის სამ აგვისტოს გავიდა სახლიდან. ტელეფონმა დაურეკა „დედა, ჩქარა ფორმაო... ჩაიცვა და წავიდა. რვა აგვისტოს ველაპარაკეთ ტელეფონით. სულ იმას ამბობდა, კარგად ვარო, გვამშვიდებდა, არ უნდოდა, რომ გვენერვიულა. ვერ ვიჯერებ, რომ აღარ არის, ძალიან გვიძიძის“.

მემორიალისთვის განკუთვნილი ადგილი, ოჯახისა და მოსახლეობის სურვილის შესაბამისად, ჩვენი ქვეყნის გმირის საცხოვრებელ სახლთან ახლოს შეირჩა. პროექტის ფარგლებში მემორიალთან ერთად მცირე მოსასვენებელი ადგილები მოეწყო, ასევე განთავსდა საბავშვო ატრაქციონები.

ლონისძიებს, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერისა და საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილეები, მაჟორიტარი დეპუტატის ბიუროს ხელმძღვანელი და საქართველოს თავდაცვის ძალების მე-4 ქვეითი ბრიგადის საარტილერიო დივიზიონის თანამებრძოლები ესწრებოდნენ.

თანამებრძოლებმა გმირის დედას სიმბოლური საჩუქარი გადასცეს, სოფლის სკოლის მოსწავლეებმა კი ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიცია უძღვნეს გმირის ხსოვნას.

ცეცხლის წვიმაში მეგობრების დასახმარებლად მისულმა ალიამ მათი გადარჩენა კი შეძლო, მაგრამ თავად დაიღუპა. თერჯოლელი გმირი მუხათგვერდის სასაფლაოზეა დაკრძალული.

წინელი სულამანიძე

სსიპ დავით კლდიაშვილის სახელობის თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფელ ზედა სიმონეთის საჯარო სკოლის პედაგოგი:

„გმირობა შეუგნებელი მოქმედება კი არ არის, არამედ იმის შეგნებული გააზრება, რისთვისაც თავს სწირავ...“

ეს სიტყვები ნამდვილად შეეფერება ჩვენი სოფლის მკვიდრს - ალია (ალიკა) ბარდაველიძეს, რომელიც 2008 წლის აგვის-

ტომში დაიღუპა, ცხინვალთან უთანასწორო ბრძოლაში.

ჩვეულებრივი ჭაბუკი იყო. 1984 წლის 4 აპრილს დაიბადა, დაამთავრა ზედა სიმონეთის საჯარო სკოლა, შემდეგ სამხედრო აკადემიაში სწავლობდა 4 წელი. წოდებით ლეიტენანტი, აგვისტოს ომის დროს ასმეთაური იყო. ბუნებით მამაცი, საუკეთესო მაგალითებს აძლევდა თავის მეომრებს. პრინციპული და შეუპოვარი იყო. გათავისებულები და მისთვის საჭირო დროს საკუთარი სიცოცხლეც კი უნდა განირო...

ორფოლოში, სადაც სამხედრო წვრთნებს გადიოდა, უთქვამს: „თუ გადავრჩი ერთს მინდა წასვლაო“. წავიდოდა კიდეც. მას სამხედრო ცხოვრება იზიდავდა, სხვა სფეროში ვერც წარმოედგინა თავისი თავი. წარმატებულად იყო... უამრავი სამხედრო მეგობარი ჰყავდა. უამრავი სიგელი და მადლობა აქვს მიღებული, ბოლოს ვახტანგ გორგასლის პირველი ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა.

24 წლის ალია ბარდაველიძე, ოჯახის ერთადერთი ვაჟი, ვინ იცის რაზე ოცნებობდა, დაოჯახებაც ვერ მოასწრო, „ერაყს

მის ღირსია ალიას და—ნათია, რომელმაც თბილისი დატოვა და თავის ორ შვილთან ერთად სოფელში დაბრუნდა საცხოვრებლად, რათა ალიას კერა არ გაცივდეს. ამჟამად მისი გმირობით მშობლიური ზედა სიმონეთის სკოლა და ჩვენი სოფლის ახალგაზრდობა.

2022 წლის 16 თებერვალს თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერიის ძალისხმევით გაიხსნა ალია ბარდაველიძის მემორიალი, რომელიც არის შესანიშნავი რეკრეაციული სკვერი ნებისმიერი ადამიანისთვის.

რომ მოვივლი, მერე შევირთავ ცოლს“—უთქვამს.

იგი ისეთივე გმირია ჩვენთვის, როგორც ყოველი შარტავა, ოთარ ვახტანგია, გიორგი ანწუხელიძე და მრავალი სხვა. ის ღირსია სასკოლო სახელმძღვანელოში შინდისის გმირების გვერდით იყოს მოხსენებული.

ალია ჩვეულებრივ, მშრომელ ოჯახში დაიბადა. მამამ—მერაბ ბარდაველიძემ ვეღარ გაუძლო შვილის დაღუპვას და ნაადრევად გადასახლდა იმერეთში, იმქვეყნად წავიდა, როგორც გმირის მამა.

ღირსეული ქალბატონი, დედა—ციური რობაქიძე-ბარდაველიძე, მას ყოველი შარტავას დედის გვერდით ვაყენებთ, რომელმაც თქვა: „მე შვილმკვდარი დედა ვარ და ამაცი, რადგან მკვლელის დედა კი არ ვარ, არამედ იმ გმირის დედა, ვინც საქართველოს ანაცვალა სიცოცხლე...“

დაიხ, ალიას დედას და— ნათიას ნამდვილად შეუძლიათ იამაყონ. პატივისცე-

სკვერის გახსნას მრავალი სტუმარი დაესწრო, მხარის გუბერნატორი, რაიონის მერი, საკრებულოს თავმჯდომარე, კულტურის სახლის მუშაკები, მშობლები, მოსწავლეები, ალიას თანამებრძოლები.

მემორიალის გახსნაში დიდი წვლილი მიუძღვით სკოლის დირექტორს ზატონ გიორგი ქასრაშვილსა და სოფლის რწმუნებულს ბატონ ზვიად ბაზაძეს.

კიდევ მრავალჯერ ვახსენებთ ალიას სახელს. მის მემორიალთან ჩავატარებთ ვაკე ვითლებს გმირის უკვდავსაყოფად, თუმცა, ალია უკვე უკვდავებასაა ნაზიარები.

„სამჯერ ვარ დაბადებული, მონათლულიც ვარ სამჯერა, ერთხელ სიკვდილი რას მიზამს, ერთხელ სიკვდილი არ მჯერა“.

დაიხ გმირები არ კვდებიან, ისინი მუდამ ჩვენს გვერდით არიან!

შარავანდედი...

ასე ჰქვია სოფელ სიმონეთის მკვიდრის, პოეტისა და საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტის ნანა ლვინევაძის წიგნს, რომელშიც მოთხრობლია რუსეთის მიერ 1921 წლის თებერვალში ინტერვენციის დროს კოჯორ-ტაბახმელის ფრონტზე სათნოების დად წასულ 19 წლის მარო მაყაშვილის გმირობის ამბავი.

ცნობილი ქართველი პოეტის კოტე მაყაშვილის ასულის ტრავიკული ხვედრი მტკივნეულად განიცადა ქართულმა საზოგადოებამ, გულანთებული პატრიოტის, „პირველი მსხვერპლი ქალის“ (როგორც წერდა მაშინდელი ვახუშტი „საქართველოს რესპუბლიკა“) მარო მაყაშვილის სახელი გმირობის სიმბოლოდ იქცა. გარდა ამისა, მარო მაყაშვილს თბილისის უნივერსიტეტის სიბრძნისმეტყველების ფაკულტეტის მეორეკურსელ სტუდენტს დარჩა ძალზე საინტერესო დღიურები და სამშობლოს სიყვარულით აღვსილი პატრიოტული ჩანაწერები.

1989 წლის 9 აპრილის ტრაგედიის შემდეგ მარო მაყაშვილის ლეგენდარული სახელი ახალი ძალით

გამობრწყინდა და ქართველობას გაუნათა დაკარგული თავისუფლებისკენ მიმავალი გზა.

ნანა ლვინევაძის წინამდებარე ნაშრომს, პრესაში გამოქვეყნებულ სხვა მისივე პუბლიკაციებთან ერთად, მინიჭებული აქვს საქართველოს დამოუკიდებელი ჟურნალისტთა კავშირის პრემია: „წლის საუკეთესო ნარკვევისათვის“, ხოლო რადიოჩანაწერი მიძღვნილი მარო მაყაშვილისადმი დაცულია საქართველოს რადიოს ოქროს ფონდში.

„მარო მაყაშვილი თავისი სამშობლოს ღირსეული შვილი იყო. ეს სახელი დაუვინყარი და სამაგალითო იქნება ყოველი ქართველი ქალისთვის.“

9 აპრილის ტრაგედიამ კი თითქმის გამოიხმო კოჯორ-ტაბახმელის სისხლიანი ტრაგედია.

ისტორია განსჯის განსასჯელს.

გმირები დარჩებიან მარად... მაშინაც კი, როცა საფლავი ნაშლილია!

ჩემს მაროს

დავილაღე, აღარ მალხენს მნათობელი ციალი, ჩემს ოცნებას აღარ ძალუძს ცად ნავარდი, სრიალი, ჯადოსნური წრე მევლება, შინ მიხდება ტრიალი, და უშენოდ ჩემო მარო, დავრჩი ობოლ-ტიალი! არც სიცოცხლის, არც სიკვდილის, აღარა მაქვს ხალისი. თებერვალმა დამიზამთრა სამუდამოდ მაისი! გულზე სევდა შემომანვა თავის ძმომე ლოდებით... საქართველო გაიჟღინთა მაყაშვილთა გოდებით... დავილაღე... დავიჩაგრე... და შენი ვარ მშობელი, ჩემო გმირო და წმინდანო, გამამხსენე მშობელი! სამშობლო თუ შენ — რომელი, ახ ვიტყვი რომელი?! დავდნი ცრემლად ორივესთვის, სხვათა ცრემლთა მშობელი! მაგრამ, არა! წუთიერი სისუსტეა...! შემიძნე!.. მაროს მამა ლაჩარავით როგორ უნდა შევძინდე?! როს იღვიძებ, შვილო, ჩემში მფეთქავ ძალად ვიგზნები, შენ ღირსი ხარ ჩემი და მეც შენი ღირსი ვიქნები! შემომხედე! მუხასავით ვდგავარ მაგრად, წყნარათა. სადარაჯოს არა ვტოვებ, ავდარს ვაგდებ არადა! და თუ ბედმა წამაქცია მეხით, ცეცხლის მკვესავით ნავიქცევი უდრეკელი, რაინდულად შენსავით!

პუბლიკაცია მოამზადა ნ. იხსენიამა

გაზაფხული, დედის დღე და 8 მარტი ერთად მოგვილოცნია!

მუნიციპალიტეტის მერის გულთბილი მილოცვა და სიმბოლური საჩუქრები ქალბატონებს...

თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერმა, ლაშა გოგიაშვილმა, ქალაქ თერჯოლის მაჟორიტარ დეპუტატთან, ელისო მურადაშვილთან ერთად გაზაფხული და

სახურის თანამშრომლებს მიულოცა და სიმბოლური საჩუქრები გადასცა.

„დიდი პატივისცემით ვულოცავ ყველა ქალბატონს გაზა-

სიკეთითა და სიყვარულით სავსე ცხოვრებას. განსაკუთრებით ვულოცავ იმ პროფესიის ადამიანებს, რომლებიც მუხლჩაუხრელად ზრუნავენ ჩვენს ჯანმრთელობაზე, ჯანსაღ და სუფთა გარემოზე. მათი საქმიანობა ნამდვილად დასაფასებელია. მე მადლობა მინდა გადავუხადო თითოეულ მათგანს განუვლი სამსახურისთვის. მნიშვნელოვანია ყოველთვის გრძნობდნენ ყურადღებასა და მხარდაჭერას ადგილობრივი ხელისუფლებიდან“ — ლაშა გოგიაშვილი.

ლონისძიებს მუნიციპალიტეტის მერისა და საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილეები, ასევე მერიის განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის თანამშრომლები ესწრებოდნენ.

ქალბატონებმა მადლობა გადაუხადეს თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერს და ლონისძიების ორგანიზატორებს სადღესასწაულო განწყობის შექმნისა და სიმბოლური საჩუქრებისთვის.

ქალბატონების უპირველესი სადღესასწაულ დღეები ა(ა)იპ თერჯოლის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მუნიციპალური ცენტრისა და ა(ა)იპ დასუფთავებისა და კეთილმოწყობის სამ-

ფხულს და 8 მარტს—ქალთა საერთაშორისო დღეს, განსაკუთრებულია თქვენი წვლილი საზოგადოებისა და ქვეყნის განვითარებაში. ვისურვებთ ბედნიერებას, ჯანმრთელობას, წარმატებას,

ელისო მურადაშვილი: „ხალხის ნდობა ჩემთვის დიდი პატივია“

... ქალი, დედა, აღმზრდელი და ხელმძღვანელი, ქალი თაობების სამსახურში, ბიზნესში... ქალაქ თერჯოლის მოსახლეობამ თქვა თაყვისი სიტყვა და მოვიდა პოლიტიკაშიც.

ჩვენ არაერთხელ შეგვიქმნია მისი პორტრეტი. მცდელობის, სურვილის, მონდომების მიუხედავად, იგი ყოველთვის არასრული გვეჩვენებოდა, ძნელია თავი ისე მოუყარო სათქმელს, რომ დაინახო, ან დაანახო სხვებს მისი პიროვნება.

ელისო მურადაშვილი თერჯოლაში და მის ფარგლებს გარეთაც კარგად ცნობილი ოჯახის შვილი და შვილიშვილია, რომელმაც საკუთარ თავზე აიღო პასუხისმგებლობა ყოფილიყო ქალაქ თერჯოლის მაჟორიტარი დეპუტატი მუნიციპალიტეტის საკრებულოში. „მინდა საქმით გამოვხატო ის მადლიერება და სიყვარული, რაც ქალაქმა და მისმა მოსახლეობამ წლების განმავლობაში ჩემსა და ჩემი ოჯახისაკენ მიმართა. თერჯოლა ჩემმა ბაბუებმა ვალერიან მურადაშვილმა, რომელიც თორმეტი წლის განმავლობაში იყო თერჯოლის რაიონული საბჭოს თავმჯდომარე და ვანი მაჩიტაძემ (ფილიპინი), თერჯოლის მილიციის უფროსმა შემაყვარა. ჯერ კიდევ მათი ვერძნობ ჩვენი ოჯახისადმი სიყვარულს, მათი საქმე ჩემმა მშობლებმა გააგრძელეს და შეიძლია ვთქვა: თუ სადმე ცხოვრება მდომებია და მინდა, თანაც სიცოცხლის ბოლომდე, ეს თერჯოლაა. ასე რომ ვფიქრობ, ეს ჩემი წინაპრების დამსახურებაა და ასე თვლიან ჩემი შვილები—თამარ და გიორგი ამირანაშვილები“.

რა უთქვამთ მასზე სხვადასხვა დროს...

„სკოლაში ხალხით მივდივარ, რადგან იქ მხედება მეორე დედა“; „ჩემი პირველი მასწავლებელი და კოლეგა, კეთილი, სანდომიანი, მეგობრული და მშრომელი, ენერგიული და ინოვაციური“; „მისი ლიტერატურული-მუსიკალური კომპოზიცია „ხიდი“ ეს იყო ლონისძიება, რომელმაც სამი თაობა გააერთიანა: მშობლები, ბებია-ბაბუები და მოსწავლეები“; „ელისო არის არაჩვეულებრივი შვილი, მშობელი, ორგანიზატორი და საოცარი კულინარი, ერთგული მეგობარი“; „მის მიერ ჩატარებული ვაკეეთილი კოსმოსზე იმდენად შთაბეჭდილი იყო, რომ თავი მართლა კოსმოსში მეგონა“; „ქალბატონმა შეძლო არა თუ ფეხზე დაეყენებინა მამის დანაყრული საქმე, არამედ სერიოზულად განვითარებინა

ოპიეტები, აემალღებინა ბრუნვა და აენია მომსახურების კულტურა“.

ფიქრები არჩევნების შემდეგ...

„ხელისუფლებას აქვს მცდელობა განვითარების პროცესი ხარისხიან რეჟიმში წარმართოს. გასაკეთებელი მაინც ბევრია. თერჯოლაში მრავალადამიანს ვიცნობ, ბევრი საარჩევნო პროცესში გავიცანი, მათი პრობლემები შესწავლილი მაქვს, მიფიქრია და ვფიქრობ, როგორ ჩემივე მათი მოგვარება, ჩემი სურვილია თერჯოლელ ამომრჩევლებთან ერთად ვიღვანო, რადგან მომეცა საშუალება ვიყო მათი წარმომადგენელი მუნიციპალიტეტის საკრებულოში, ხალხის ნდობა დიდი პატივია, ჩვენი თანამშრომლობა შედგა, ჯერი ახლა ჩემზეა, ჩვენ შევძლებთ უკეთესი მომავლის შექმნას—მადლო-

ბა თერჯოლელ ამომრჩევლებს, რომლებმაც ხმა მომცეს. არიან ამომრჩევლები, რომლებმაც ხმა სხვა კანდიდატს მისცეს, ეს ბუნებრივი პროცესია, ასე შევინს თერჯოლას, რომელიც დემოკრატიის გზას ადგას. მე ამირჩიეს ხმათა უმრავლესობით და ვიქნები თითოეული თერჯოლელის ხმა მუნიციპალიტეტის საკრებულოში.

გული საქმეში

გადანწყვეტილება, მიელო მონაწილეობა მუნიციპალიტეტის საკრებულოს არჩევნებში, ცოტა გვიან მიიღო. ფიქრობდა: ქართული ოცნების გუნდთან და მერობის კანდიდატ ლაშა გოგიაშვილთან ერთად მეტი წვლილი შეეტანა ქალაქის განვითარებაში, უფრო ახლოს ყოფილიყო ხალხთან. ქალბატონი ელისო დაპირდა ხალხს, რომ არ დაიშურებდა ძალას, ენერგიას, ენთუზიაზმს, ახალგაზრდებთან,

მშობლებთან, საჯარო თუ კერძო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის მრავალწლიან გამოცდილებას, რათა აკეთოს ხალხისათვის მნიშვნელოვანი საქმეები. მიიღო კიდევ ამომრჩეველთა დიდი ნაწილის მხარდაჭერა, ქალაქ თერჯოლის მაჟორიტარი დეპუტატია მუნიციპალიტეტის საკრებულოში და აქვს შესაძლებლობა შეასრულოს დანაპირები, უფრო მეტიც, გააფართოოს სამომავლო გეგმები. „ჩემი ცხოვრება ყოველთვის გამოწვევებით იყო სავსე, არც ერთი ეტაპი არ გამოვიღია მარტივად და უზრუნველად, თუმცა არც მქონდა იოლად ფონს გასვლის სურვილი, არაერთი იმედგაცრუება და მარცხი მქონია, მაგრამ არ დავენებებულვარ. ყოველთვის ვფიქრობდი, რომ ნებისმიერი დაბრკოლების გადალახვა შემეძლო, რადგან საქმეში ყოველთვის ვდებდი მაქსიმალურ შრომას, ძალისხმევას, მონდომებას და გულს“.

გზა მუშიდან დირექტორობამდე, დირექტორობიდან ლიდერობამდე

1988 წელს დაიწყო პედაგოგიური საქმიანობა, უმდვივად ჰქონდა ინტერესი პროგრესის, წინსვლის, ახლის შემეცნების და შესაძლებლობების გაფართოების. მიჰყვა თავის მიზნებს, დაიწყო გახანგრძლივებული დღის ჯგუფის აღმზრდელიდან და რამდენიმე წელში №1 საჯარო სკოლის დირექტორი გახდა. პედაგოგიური საქმიანობის პარალელურად მენარემობაშიც სცადა ბედი. დაიწყო ნულიდან და შიშველი ხელებით შექმნა კვების ობიექტის—რესტორნის მომსახურება, ჰქონდა ბენზინ-გასამართი სადგური. არ უშუშავნია და უკეთებია მოვალეობის მოხდის მიზნით, ხარისხი და მაღალი სტანდარტი მისთვის მუდმივი გამოწვევა იყო. არ თაკილობდა არც ერთი სახის სამუშაოს, რიგითიც იყო და მუშაც, ხელმძღვანელიც და ლიდერიც, უკეთებია ისეთი საქმეები, რომელსაც უმეტესწილად მამაკაცები იღებენ საკუთარ თავზე, მუხლჩაუხრელმა შრომამ ნაყოფი გამოიღო. ქალბატონ ელისოს ეამაყება, რომ იმერეთის რეგიონის „წარმატებული ქალის“ ტიტული აქვს, რომელსაც 2015 წლიდან ატარებს, როგორც თვითონ ამბობს—დიდი შრომა, ძალისხმევა, ენერჯია, კრეატივია ჩადებული ამ რეგულაციების მისაღებად.

მისი „ეკონომიკის ვარსკვლავის“ ორდენი

იღვა 2015 წლის აგვისტო. ნაციონალური ბიზნეს რეიტინგის საერთაშორისო კავშირის მიერ, რომელიც სპეციალიზირებულია საწარმოთა ეკონომიკის ლიდერთა გამოვლინებასა და ნახალისებაზე, ელისო მურადაშვილი კომპანიის ეფექტური მართვისთვის, მაღალი ეკონომიკური მაჩვენებლებისა და დარგის განვითარებაში შეტანილი პირადი წვლილისათვის—და-

ჯილდოვდა ორდენით „ეკონომიკის ვარსკვლავი“ და გადაეცა ებრაელი მხატვრის მაქს შავიდის სახელოსნოში დამზადებული წარმატებული ქალის ქანდაკება.

მედლები, სერთიფიკატები, ორდენები, ჯილდოები—ყველაფრის გვირგვინი—პატარა, ლამაზი ოქროსფერი ქანდაკება ქალბატონი ელისოს სიამაყია.

***

ძნელია იყო საწარმოს ხელმძღვანელი, რომელიც აღიარებულია ბიზნეს-რეიტინგის კავშირის მიერ, ლიდერი ხელმძღვანელი, ეკონომიკის ვარსკვლავის მფლობელი, აღიარებული ბიზნესმენი და ქველმოქმედი, რეგიონის წარმატებული, მაგრამ არანაკლებ ძნელია იყო წარმატებული სკოლის დირექტორი, მოძღვარი, რომელსაც კარგად ესმის მასწავლებლის დანიშნულება, ატარებდე საინტერესო, საგანმანათლებლო მიზნებიდან გამომდინარე ლონისძიებებს, გასცემდე ცოდნას, გამოცდილებას და ეს ყველაფერი გამოუღვეველი გქონდეს.

„მასწავლებელი, როგორც სწავლებისა და აღზრდის ნამყვანი ძალა, ჯერ თვითონ უნდა იყოს განათლებული, მეცნიერების საფუძვლებს ღრმად დაუფლებული, ოსტატი, ხელოვანი, რომელიც არ უნდა ჩამორჩეს ქვეყანაში მიმდინარე მოთხოვნებს—აღზარდოს ჰარმონიულად ჩამოყალიბებული, მეცნიერული ცოდნის, მტკიცე ნებისყოფის მქონე, ზნეობრივად უხინჯო, ფიზიკურად ძლიერი, მამულიშვილური გრძნობით გამსჭვალული ახალი თაობა—თქვა ქალბატონმა ელისომ და როცა გადავხედავთ სკოლასთან, პატარებთან მის დამოკიდებულებას, სკოლის საერთო წარმატებებს, ნათქვამი უნდა ვირწმუნოთ, მან ხომ მრავალთაობას და ასეულობით პირველკლასელს შეაყვარა დედანა, ასწავლა ან-ბანი, გაუხსნა გონების კარი, ნაბიჯ-ნაბიჯ მიიყვანა უფრო მაღალ საფეხურამდე, მისცა საფუძველი სამომავლო წარმატებისთვის, პირველდანიშნული განათლების სათავეებიდან ცოდნისაკენ მიმავალ გზაზე მყარად დააყენა.

ქალბატონი ელისო ამაყობს ყოფილი მოსწავლეებით, რომლებიც დღეს თავად არიან წარმატებული, წლების განმავლობაში გასცემდა ცხოვრების საგზალს—ცოდნას. ელისო მურადაშვილის ეს მაინც არასრული პორტრეტი ძირითადად წარსული და ახლანდელი საქმიანობის მიხედვით შეიქმნა. ქალბატონი ელისო ახალი სახეა მუნიციპალიტეტის საკრებულოში, ახლახან ჩაება პოლიტიკურ ცხოვრებაში, წინ ოთხი წელია—დიდი დრო გამოავლინო შესაძლებლობები, ვნახოთ, როგორი იქნება იგი, როგორც დეპუტატი.

ელისო მურადაშვილი გამოჩენილი იქნება, იქნება ქალაქ თერჯოლის თითოეული ამომრჩევლის ხმა მუნიციპალიტეტის საკრებულოში—ასე გვჯერა და ასე გვინდა.

შუშუნა ცხადაძე

გაზაფხული, დედის დღე და 8 მარტი ერთად მოგვილოცნია!

აი, ქალი საქებარი

იგი დაიბადა ქალაქში, სადაც ქართული სულის მეტყველ მოწმედ დღესაც ამყად დგას სურამის ციხე. ესაა ქალაქი, რომელიც წმინდად ინახავს მისთვის სისხლდანიტხელ მეომართა ნათელ სსოვნასა და კედელში ჩატანებული ზურაბის ცრემლებს...

თითქოს სიმბოლურია ის, რომ ამ წილში დაბადებულ-გაზრდილს, მინდობილი საქმისადმი თავგანწირული ერთგულება სისხლში აქვს გამჯდარი...

ეს ქალბატონი დალი სარალიძეა, თერჯოლის პირველი საჯარო სკოლის ამავადარი პედაგოგი, რომელსაც დაბადებიდან 70 წელი შეუსრულდა.

ბავშვობიდანვე გონებითა და ნიჭიერებით გამორჩეული, გატაცებით სწავლობდა სკოლაში, ჰყავდა საყვარელი მასწავლებლები და თავადაც იყო მათი რჩეული, მისი მომავალი პროფესიაც ამას დაეფუძნა.

მერე იყო წარმატებული სტუდენტობა, განსწავლის წლები და სიყვარულთან წილნაყოფობა...

საიმერეთო მისი დედუღეთი იყო, ოჯახიც აქ შექმნა და თერჯოლაში დასახლდა. ღვანკითის სკოლა იყო მისი პედაგოგობის ემბაზი, აქ იგრძნო პირველად პროფესიული ხიზლი. ზუსტი მეცნიერების სიყვარული ეხმარებოდა მას ასევე ზუსტი და შეუმცდარი ყოფილიყო თავის გადამწყვეტილებებში. უშრეტეი ფანტაზიისა და ენერჯის ახალგაზრდა პედაგოგი მალე შეამჩნიეს რაიონის იმდროინდელმა მესვეურებმა. ასე დაიწყო ქალბატონი დალის კარიერული წინსვლა, თავი არსად შეურცხვენიდა, საქმისათვის არასოდეს უღალატებდა, არავინ გაუწილებია... თანამდებობას არასოდეს დაუჩრდილავს მისი სულიერი სიმამლე...

ქალბატონი დალი არასოდეს შემოფარგლულა საკუთარი მეთი, მუდამ ცხოვრების შუაგულში ტრიალებდა და ყოველთვის გამოირჩეოდა წინმსწრები აზროვნებითა და თადარიგანობით. მერე, რაც მის ცხოვრებაში მოხდა, ეს იყო ყველაზე დიდი, წმინდა, ამალღებული და ამალღებულები, ქალბატონი დალი ქალ-ვაჟის დედა გახდა... დედა არამარტო ტრადიციული ვაგებით, არამედ უფრო მაღალზნებრივი და გამაოგნებელი...

სიყვარულში, ზრუნვაში, მუხლჩაუხრელ შრომაში, სიხალღების ძიებაში, სიკეთის თესვასა და უკეთესის მოლოდინში გაჰყვა ათწლეულები ერთმანეთს. ნაშრომ-ნაამაგარი შთამბეჭდავია...

დროის მდინარეებში ყველაფერი შეიცვალა, მაგრამ არ იცვლებოდა ქალბატონი დალის ადამიანური ღირებულებები. შრომა არასოდეს ეთაკლებოდა, არც მაშინ, როცა აღზევებული იყო და, არც მაშინ, როცა ოჯახი თავისი ნაოფლარით უნდა გამოეკვება.

განვლილი წლები ეამაყება, უკან მოხედვის არ ეშინია... ბევრ წარმატებასთან ერთად იყო მარცხიც... ცხოვრება ყოველთვის ისე არ არის მოწყობილი, რომ ადამიანებმა მარტო აამონ ერთმანეთს, ხშირად ვერ ახერხებ, რომ ბოლომდე დაანახო მავანს შენი სიმართლე

და გულწრფელობა, მისდამი პატივისცემა... მის ცხოვრებაშიც იყო ასეთი მტკივნეული მომენტები, მაგრამ ზუსტად იცის, რომ უსამართლოდ არავის მოპ-

ქცევია, შეგნებულად გული არავისთვის უტკენია...

ყველაზე დიდი ბედნიერება და სიხარული თავის პროფესიაში იპოვა...

წამდვილი მოსაქმე იქ იბადება, სადაც თანამედროვეობის გამახვილებული სმენა და ყნოსვაა, სადაც დღევანდლობას ფართოდ გახელილი თვალებით უცქერ, დალი მასწავლებელი მუდამ თანამედროვეა, თითქოს პედაგოგის კვართითაა დაბადებული, უშურველად გაცემს და უანგაროდ ლებულობს, მზადაა გაათენოს არაერთი ღამე იმისათვის, რომ მისი გაკვეთილი მეორე დღეს იყოს ფერადი, მოზაიკური, საინტერესო, ინოვაციური, მათემატიკაც აქციოს პოეზიად...

მაინც რა არის დალი მასწავლებლის წარმატების საიდუმლო?

მას მკვიდრად აქვს შესისხლბორცებული ერთი მარტივი ჭეშმარიტება: მოსწავლეს უნდა მისცე ყველაფერი, რაც აქცევს მას ღირებულ პროფესიონალად და ღირსეულ მოქალაქედ და რომ ეს შეძლო, თავად უნდა იყო ამის ცოცხალი მაგალითი.

თერჯოლის პირველ საჯარო სკოლას უყვარს და ეამაყება თავის წილში გამორჩეული მასწავლებელი და კოლეგა, ყველა რანგში მისაბაძი და სანიმუშო დალი მასწავლებელი...

დღეს ის იუბილარია, ათეულები სახელოვნად მოამრგვალა... ვულოცავთ მას ამ ღირშესანიშნავ თარიღს და ვუსურვებთ იმ სულიერ მხნეობას, უშრეტ ენერჯიასა და კეთილშობილებას, რითაც ყოველ დროს იყო და არის გამორჩეული.

თერჯოლის №1 საჯარო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი

ბარათებით გაცხადებული სიყვარული...

როცა მასწავლებელი ხდება, გინდა თუ არ გინდა, თითოეული იმ მოსწავლის ბიოგრაფიის ნაწილი ხარ, ვისაც შენი მოძღვრობა ერგო წილად. ეს ურთულესი და საპასუხისმგებლო პროფესია გაძლევს შანსს თავი დაიმკვიდრო მოსწავლეებში, საზოგადოებაში ღირსეულ, საყვარელ ადამიანად და საუკეთესო მოგონებებით კვებო შემდეგ თითოეული მათგანი ცხოვრების მანძილზე. ამასთან, სიკეთით, სითბოთი, მეგობრული ურთიერთობით და სიყვარულით ნასაზრდოები ურთიერთობა მოსწავლესა და მასწავლებელს შორის საუკეთესო შედეგის მომტანი ანუ ქვეყნის უკეთესი ხვალისდელი დღის გარანტია, პედაგოგს ცხოვრების მანძილზე უკან უბრუნდება ამაგი, სიყვარული და პატივისცემა, რომელიც უშურველად გაუცია მასწავლო თუ სა-აღმზრდლო პროცესში.

ეს წერილი იწერება მასწავლებელზე, რომლისთვისაც მოსწავლეებისაგან გაცხადებული სიყვარული არის ყველაზე დიდი ჯილდო, მისგან გაცემულის სანაცვლოდ და ამაზე მეტს არც არასოდეს ინატრებს...

ეს იამზე ბოჭორიშვილია, სსიპ თერჯოლის მუნიციპალიტეტის ალისუბნის თემის №1 საჯარო სკოლის ისტორიის პედაგოგი...

დაიბადა ალისუბანში, დაამთავრა ქ. ქუთაისის პედაგოგიური უნივერსიტეტი ისტორია-ტურიზმის სპეციალობით. ჰყავს მეუღლე და ორი შვილი. მეუღლე დავით კუტივაძე ამ სკოლის დირექტორია, შვილები ნუნუ და ბაქარი ამავე სკოლის წარჩინებული მოსწავლეები არიან. ნუნუ მე-12 კლასში სწავლობს, ოქროს მედლის კანდიდატია, ხოლო ბაქარი მე-9 კლასშია და „ჩემი პირველი კომპიუტერის“ კანდიდატია.

იამზე ბოჭორიშვილი მეექვსე კლასის დამრიგებელია და მას, როგორც ყველა მის კოლეგას განსაკუთრებული მისია აქვს სადამრიგებლო კლასის თითოეული მოსწავლის მიმართ. მეექვსე კლასში 13 მოსწავლეა. კლასი აქტიურია, მოსწავლეთა უმრავლესობა მაღალი აკადემიური მოსწავლესაა. დამრიგებელსა და მოსწავლეებს შორის გამორჩეულად კარგი ურთიერთობაა.

ამას წინათ იამზე მასწავლებელს მეექვსეკლასელებმა საკლასო ოთახში მაგიდაზე ბარათები დაახვედრეს, თქვენ ახლა შესაძლებლობა გექძევით მოსწავლეთა ბარათების ამონარიდებით თავად განსაჯოთ რა არის საჭირო და უმთავრესი სასკოლო ცხოვრებაში.

ჩემი დამრიგებელი...

ასეთი დასათაურება აქვს ბარათებს. არ ვიცი ვისი იდეა იყო, რომ მოსწავლეებს ამ სახით გამოეხატათ სიყვარული თავიანთი დამრიგებლისადმი, თუმცა მათ ნააზრევსა და გულწრფელობაში ეჭვის შეტანა შეუძლებელია.

ცალ-ცალკე თითქმის ყველანი ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ იამზე მასწავლებელი არის ლამაზი, კეთილი, კარგი მასწავლებელი, საუკეთესო მეგობარი და დამრიგებელი დედასავით, რომელსაც

სურს შეილი ყველაზე განათლებული, ჭკვიანი და ზრდილობიანი გამოუვიდეს...

ნიკოლოზ ჯაბიძე: „ჩემი დამრიგებელი არის ძალიან ლამაზი და განათლებული ადამიანი. იგი ყველა მოსწავლეს თანატოლივით გვექცევა. ყოველდღიურად გვარიგებს, მას სურს, რომ ჩვენ კარგად ვისწავლოთ, განათლებულები და ზრდილობიანები ვიყოთ...“

ბიჭებმა რამდენიმეჯერ არ გავითვალისწინეთ მისი დარიგება და შემდეგ სანახებლად გავვიხდა. პირობა დავდეთ, რომ აღარ ვიცვლქეთ და მისი თითოეული დარიგება გავითვალისწინოთ.

ნორა ბოჭორიშვილი: მას ერთი სიტყვით ვერ დავახსიათებთ. გვასწავლის საქართველოს ისტორიას, თუ რაიმეს კარგად ვერ გავიგებთ და ვერ ვაკეთებთ ისე წყნარად გვიხსნის, რომ კარგად ავითვისოთ. ისე საინტერესოდ გვარიგებს, ძალიან მომწონს. ყოველთვის გვერდით გვიდგას და ყველა გაუგებრობას თავიდან გვაცილებს, ვფიქრობ მეორე დედაჩემია...

ბრძენი, წინდახეული და წყნარია. ალბათ ყველას ეს მოგვწონს და გვიზიდავს მასში.

მიყვარხარ მას!

საბა პირაძე: არის კარგი მასწავლებელი, როდესაც ვჩხუბობთ გვარიგებს და გვასწავლის ერთმანეთის პატივისცემას, ასევე უფროსების პატივისცემას. მას ძალიან უყვარს ბავშვები... არის კეთილი და ლამაზი, მიყვარს ჩემი კარგი დამრიგებელი...

ღიმიტირი კუპატაძე: იამზე მასწავლებელი არის ძალიან კეთილი, ბევრჯერ დაგვიმგია შეცდომა და უპატივობა, თუმცა ყოველთვის გვითითებს, როცა ვამბევბთ. არის მომთხვონი, როგორც გაკვეთილის და წესრიგის, ასევე სისუფთავის.

ჩემი აზრით არის საუკეთესო დამრიგებელი, საუკეთესო მასწავლებელი და საუკეთესო მეგობარი, რომელსაც შემოძლია ყველაფერი გავუზიარო...

ელენე რობაქიაძე: ჩემი დამრიგებელი არის თბილი, მოსიყვარულე, ყოველთვის გვაფრთხილებს და გვარიგებს, რომ არ უნდა მოვიქცეთ ცუდად, კლასელებს უნდა გვკონდეს კარგი ურთიერთობა, რომ უნდა გვიყვარდეს ერთმანეთი, არ უნდა ვიზარმაცოთ და ვისწავლოთ კარგად.

ის ძალიან კარგად გვიხსნის გაკვეთილს და სიამოვნებით ვსწავლობ...

მართლაც, არაფერია იმაზე დიდი ბედნიერება მასწავლებლისათვის, როცა მოსწავლეებისგან სიყვარულს, პატივისცემას და ასეთ შეფასებას მიიღებს...

იამზე მასწავლებელს ამ დღეებში მოსწავლეებმა დედის დღე და 8 მარტი მიულოცეს და იებოც მიათრევს...

„თერჯოლა“ უერთდება მილოცვას, ქალბატონ იამზე და ალისუბნის №1 საჯარო სკოლის ყველა ქალბატონ მასწავლებელს ულოცავს გაზაფხულის დღესასწაულებს, უსურვებს წარმატებებს და მშვიდობიან ქვეყანაში ცხოვრებასა და მოღვაწეობას...

ზინა ციფურიშვილი

გაზაფხული, დედის დღე და 8 მარტი ერთად მოგვილოცნია!

გაზაფხულის პირველი დღესასწაულები, პირველი ყვავილები და ქალი

...ირველი გაზაფხულის სუნთქვა იგრძნობა, კარგა ხანია ამოჭრა იამ და გაზაფხულის მახარობელმა სხვა ყვავილებმა. თითქოს ნიშანდობლივია—გაზაფხულზე, ბუნების გაღვიძების ულამაზეს დროს აღინიშნება ქალთა დღესასწაულები—დედის და ქალის დღე—3 და 8 მარტი.

ქალი, დედა, და, მეუღლე, შვილი, სატრფო, მეგობარი—ქალის გარეშე არ არის სიყვარული, უღებოდ დაბადება და სიცოცხლე...

ქალი ყოველთვის იყო და არის თავისი ქვეყნის აქტიური მშენებელი. ისინი დასაქმებულნი არიან თითქმის ყველა სფეროში, მთელ თავის ნიჭს, ენერჯიას ქვეყნის სამსახურს ახმარენ.

რაიონში, მის ფარგლებს გარეთ დროებით მცხოვრებ ყველა ქალს ვულოცავთ გაზაფხულის დღესასწაულებს—3 და 8 მარტს და დიდ ბედნიერებას ვუსურვებთ პირად ცხოვრებაში, საზოგადოებრივ საქმიანობაში, დიდხანს სიცოცხლე ჰქონდეთ და მრავალი მარტი გაუთენდეთ.

„ჰაუ, რა კარგი დღე არის, ჰაუ, რამდენი ქალია“

თერჯოლის სკოლამდელი აღზრდის მუნიციპალურ ცენტრში და ოცდაექვს საბავშვო ბაგა-ბაღში სულ ქალები მუშაობენ: დირექტორები, მეთოდისტები, სპეცპედაგოგები, აღმზრდელ-პედაგოგები, მუსიკის პედაგოგები, ფსიქოლოგები, აღმზრდელის თანაშემწეები, მედლები, მწეები, სხვა დამხმარე მუშაკები, სულ 475 მშვენიერი ქალბატონი, ბავშვებზე, საქმეზე, ოჯახზე შეყვარებული, ათასობით ალსაზრდელის მეორე მშობლები.

სკოლამდელი აღზრდის დანესებულების კეთილმოწყობილი, ნათელი და კრიალა ოთახები ყოველ სამ და რვა მარტს, პატარების მიერ დაკრეფილი მინდვრის ყვავილებით ივსება, სულ პატა-

რებსაც უჭირავთ იის კონები, დედის ან უფროსი და-ძმის მიერ დაკრეფილი.

რომ არა პანდემია, წელსაც, ბაგა-ბაღებში მომუშავე რამდენიმე კაცი თანამშრომელი, პირველები აიღებდნენ ჭიქას და ქალებს დალოცავდნენ, ლამაზ სიტყვას არ დაიშურებდნენ, მაგრამ ძნელია თქვა ქალის ქება „სულ ქვეყანა რომ მოგროვდეს“ მაინც.

ყოველწლიურად უმჯობესდება ბაგა-ბაღების მატერიალურ-ტექნიკური მდგომარეობა, იზრდება დაფინანსება. ბაგა-ბაღების ბიუჯეტი წელს 3 000 000 ლარია, ხელფასებში 2 585 940 ლარი გაიხარჯება, კვებაში 400 000 ლარი, ბოლო წლებში აშენდა რამდენიმე ახალი შენობა, იზრდება სარემონტო სამუშაოების მოცულობა, შენდება საზანოსა

და თერჯოლის №3 ბაგა-ბაღის შენობები, მშენებლობა წელსვე დამთავრდება.

ბაგა-ბაღებში იციან თავიანთი საქმე. სხადასხვა დროს, პანდემიამდე აქ ჩატარებული ღონისძიებები ხიბლავდა მასწავლებელს. მის ორგანიზებაში ჩადებული იყო დიდი შრომა, მონდობა, საქმისადმი დამოკიდებულება და სიყვარული. ეს ღონისძიებები ხელს უწყობს ბავშვებში გონებრივი, ჰიგიენურ-ესთეტიკური უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბებას, ერთმანეთისა და ადამიანებისადმი პატივისცემას, სამშობლოსადმი სიყვარულს, ცუდი საქციელის დაგმობის გრძობას და რაც მთავარია, იღებენ განათლებას, რათა სკოლაში მომზადებულნი მივიდნენ, ჰქონდეთ მზაობა პირველკლასელობისათვის.

„შენ სხვა ხარ და ქება სხვაა, უშვერია ზრახვა მისი“

ბაგა-ბაღების ასაკოვანი ქალბატონი

ჭოგნარის საბავშვო ბაგა-ბაღის აღმზრდელ-პედაგოგი დენიზა აფრიდონიძე-სვინტრადე, ქალთა დღეს არის დაბადებული, სამოცდათექვსმეტი წლის გახდა და კვლავ ახალგაზრდული შემართებით აკეთებს საქმეს—სახლშიც და სამსახურშიც. ბავშვობიდან შეეჩვია შრომას, მაგალითს მშობლები გიორგი აფრიდონიძე და ჟენია მარუაშვილი აძლევდნენ. ქალბატონი დენიზა ადრე დაქორწინდა, ბე-

დი თანაკლასელ ამირან სვინტრადეს დაუკავშირა, ბედს ხანგრძლივ არ გაუხარებია, ამირანი ქორწინებიდან სულ რაღაც შვიდ წელიწადში სანარმოო ავარიის შედეგად დაიღუპა. მცირეწლოვანი შვილები დარჩა—4 და 5 წლის. მამით ობლებს დედამთილ-მამამთილის ალექსანდრე და ფატულა სვინტრადეებს, მახლების აეთოს და ტრისტანის ყურადღებით და დახმარებით დენიზას საცხოვრებელი სახლი

აუშენეს. დენიზა იხსენებს—ახალ სახლში რომ გადავედით, ცხადია სახლდაზღვევის გადასახადი ჩემს გვარზე მოვიდა, შვილებმა ძალიან განიცადეს, სახლი ჩვენი, ბაბუამ და ბიძებმა ავკომენეს, აფრიდონიძის საიდან არისო.

და დაიზარდნენ შვილები: ალექსანდრე და ზვიადი. ბები-ბაბუის და ბიძების მზუნველობის ქვეშ და მამის გადიდებულ სურათთან, უმალესი განათლება მიიღეს, კარგი მშენებლები დადგნენ, კარგი ოჯახები შექმნეს. ალექსანდრეს მეუღლე და ორი შვილი—თამთა და ამირანი ჰყავს, ქუთაისში ცხოვრობს და მუშაობს. ზვიადი ჭოგნარში ცხოვრობს დედასთან მეუღლესთან და ორ შვილთან სანდროსთან და ილიასთან ერთად.

შვილებმა „აიძულეს“ დენიზას გვარი შეეცვალა, სვინტრადე გახდა და გაიხარეს შვილებმა.

დენიზა სვინტრადე უმალესი განათლებითაა, მუშაობდა ჭოგნარის №2 ბიბლიოთეკაში გამგედ, 1980 წლიდან ჭოგნარის ბაგა-ბაღის აღმზრდელია, ოცდაშვიდი წელი ემსახურა საყვარელ საქმეს, ასეულობით მოზარდმა გამოიარა მის ხელში, იცხოვრა ბავშვების სიყვარულით, მისთვის 2007 წელი მტკივნეული იყო, რეფორმა პენსიონერების შესახებ მასაც შეეხო, უმუშევარი დარჩა, მერე ყოველ დიდ ღონისძიებებზე იწვევდნენ, ხარობდა და იმავდროულად სევდა ისადგურებდა მის გულში, უჭირდა ბალთან განშორება, ბავშვების ჟრიაშის გარეშე ცხოვრება. ბედნიერი მამინ იყო, როცა უფროს ვაჟებს სკოლისა-

კენ ისტუმრებდა, გამოსათხოვარ სიტყვებს ეუბნებოდნენ. ერთი აღსაზრდელი გიორგი ასე დაემშვიდობა თურმე—„დიდი მადლობა სითბოსა და სიყვარულისთვის, თქვენ ხომ ხანდახან ბებიასაც გეძახდით“. სამუშაოდან განთავისუფლების ორი წლის შემდეგ, 2009 წელს რაიონის მამინდელმა გამგებელმა, ბაგა-ბაღების ხელმძღვანელობამ, ჭოგნარის სოფლის დეპუტატმა დასაშვებად ჩათვალეს დენიზას ბაღში დაბრუნება.

ახლა ისევ ბედნიერია, ყოველდღე მიდის ბაღში, სიხარულით და სიყვარულით ეგებებიან პატარები, პატივისცემით თანამშრომლები, ასე მიიღია ბაღში მუშაობის 42 წელი.

დენიზა მიღწეული წარმატებისათვის მრავალჯერ არის დაჯილდოებული, მიღებული აქვს მადლობები, სერთიფიკატები... მაგრამ ყველაზე დიდი ჯილდო მისთვის სიყვარულია— ალსაზრდელების კარგ პიროვნებად ჩამოყალიბება...

ბაგა-ბაღების ყველაზე ახალგაზრდა ქალბატონი

„ვწუხვარ, რომ პანდემიის გამო, ისე ვეღარ ვიხუტებ გულში ჩემს პატარებს, როგორც ადრე“—თქვა ახალთერჯოლის ბაგა-ბაღის ძიძა-სანიტარმა სოფიკო ბერაძემ და ამით მათდამი უსაზღვრო სიყვარული გამოხატა. ბაგა-ბაღებში ძიძის პოზიცია გულისხმობს ყველაზე ახლო ურთიერთობებს ალსაზრდელებთან და მუშაობის სულ რაღაც ორი წლის მანძილზე სოფიკომ „ისწავლა“ ბავშვთა აღზრდა-განვი-

რეონები, სადაც დაიხურა ბაგა-ბაღები, 2006 წლიდან ბაგა-ბაღების მართვა ადგილობრივ ხელისუფლებას დაექვემდებარა. ბევრგან ქაოსი იყო, თერჯოლაში არცერთი ბაგა-ბაღი არ დახურულა, თუმცა იყო გაჭირვების პერიოდებიც, ადგილობრივ ხელისუფლებას ალსაზრდელთა მშობლებიც შეეშველნენ, აღმზრდელ-პედაგოგებიც „მციურეს“ სჯერდებოდნენ და გადარჩა ბაღები, შენარჩუნდა შენობები, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, თანდათან იმატა ბაგა-ბაღებისათვის გამოყოფილმა თანხებმა. ახალა მდგომარეობა შეცვლილია, მაღალია ბიუჯეტი, სწავლება კი ისეთია, რომელიც ითვლება ერთ-ერთ ყველაზე თანამედროვე და ეფექტურ მოდელად.

სკოლამდელი აღზრდის თერჯოლის მუნიციპალური ცენტრის, ოცდაექვსი ბაგა-ბაღის ოთხასამოცათხუთმეტი ქალი დგას „დედობრივი სკოლის“ აღზრდის სამსახურში, გამორჩეულები, კარგები, სულით და ხორცილთა ორიოდ შეეძლება თქმა და ძნელი აღმოჩნდა არჩევანი. გამოსავალი ასე მოიძებნა—ბაგა-ბაღებში ყველაზე ასაკოვანი და ყველაზე ახალგაზრდა ამოვარჩიეთ.

თარებისათვის საჭირო პროგრამები, მეთოდები და ყველაზე მთავარი დედობრივი მზრუნველობა, რაშიც მას მნიშვნელოვანდ შეუწყო ხელი იმ სამმა პატარამ, რომელსაც სახლში ზრდის. თბილისში დაბადებულმა და გაზრდილმა ადრეულ ასაკში შექმნა ოჯახი, ბედი ახალთერჯოლელ

ზაზა დევიძეს დაუკავშირა. ბედნიერი ოჯახი აქვს სოფიკოს, კარგ გარემოში ცხოვრებაც უწყობს ხელს სული და გული ჩადოს საქმეში—პატარების აღზრდაში. სამი პატარა „ანგელოზი“, როგორც თვითონ უწოდებს შვილებს—დემეტრეს, ლაზარეს, ნინოს, რომელმაც ოჯახისათვის როგორც ნანატრმა „გაზაფხული“ მოიყვანა, ბაღში იზრდებიან. სოფიკოს სამი შვილი ჰყავს და ჯერ სულ რაღაც—ოცდაექვსი წლისაა.

სოფიკოს სამედიცინო კოლეჯი აქვს დამთავრებული და უნდოდა პროფესიაშიც ეცადა ბედი, მაგრამ ბედმა ბაგა-ბაღში მიიყვანა და ახლა კმაყოფილია, ბაღს მეორე ოჯახად თვლის, უყვარს თანამშრომლები, განსაკუთრებით ბავშვები, მათ მშობლებთან

მუდმივი კავშირი—ურთიერთობა აქვს და ამბობს—ბაღის აღსაზრდელებთან ჩემი დამოკიდებულება ისეთივეა, როგორც შვილებთანო.

სოფიკო არ არის მარტო ძიძა-სანიტარი, იგი კარგად იყენებს პროფესიას, აკონტროლებს მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობას,

თითქოს წინასწარ გრძნობს, როგორ გუნება-განწყობაზე არიან. ბავშვები, რომლებიც კარგი და გულისხმიერი ძიძის ხელშია, ადვილად განწყობიან მოსასმენად და ცოდნის მისაღებად. სოფიკო ეხმარება პედაგოგებს აღზარდოს მოზარდებში ის პიროვნული თვისებები, რაც მომავალ მოსწავლეს სჭირდება, აჩვენებს მათ დისციპლინირებულობას, ორგანიზებულობას, გულმოდგინებას, სიძნელების დაძლევის...

სოფიკო ბერაძე კმაყოფილებას გამოხატავს ბაგა-ბაღის თითოეული თანამშრომლის მიმართ, ამბობს, რომ, როგორც ყველაზე ახალგაზრდას გვერდში დაუდგნენ და ასეა ახლაც... სოფიკოც ასეთია მათთვის.

შუშუნა ცხადაძე

გაზაფხული, დედის დღე და 8 მარტი ერთად მოგვილოცნია!

ქალთა საბჭოს მორიგ შეხვედრაზე

სულ რამდენიმე თვეა, რაც თერჯოლაში დაფუძნდა და ფუნქციონირებს შეუდგა თერჯოლის ქალთა საბჭო, რომლის შემადგენლობაში თავი მოიყარეს ჩვენი მუნიციპალიტეტის ღირსეულმა ქალბატონებმა სხვადასხვა სფეროდან.

ეს არის სრულიად აპოლიტიკური, არაკომერციული, საზოგადოებრივ საწყისებზე მომუშავე ქალბატონების ერთობა, რომლის კოორდინირებას წარმართავს ასევე საზოგადოებრივ საწყისებზე მომუშავე საბჭოს თავმჯდომარე, თერჯოლელთათვის კარგად ცნობილი, თავის საქმიანობით და აქტივობით გამორჩეული ქალბატონი ეთერ ტურავა.

„გვიტევენ პანდემია, რომელმაც სამყარო დააჩოქა, ამიტომაც გვჭირდება ერთმანეთის სიყვარული და თანადგომა, აღნიშნა ქალთა საბჭოს პირველ შეხვედრაზე ეთერ ტურავამ, გვჭირდება ერთმანეთს გავუთბოთ გულები, ერთად ვიღვანოთ ჩვენი ქვეყნის ბედნიერი ზვალინდელი დღისთვის, რომელიც აუცილებლად გათენდება...“

თერჯოლის ქალთა საბჭო მონაწილეობს ჩვენი მუნიციპალიტეტის ქალბატონთა საზოგადოებრივი ცხოვრება და პროფესიული საქმიანობა გააძლიერებს სხვა მუნიციპალიტეტების ქალბატონებს,—აღნიშნა მან.

ქალთა საბჭოს მიერ განხორციელებული აქტივობების შესახებ საზოგადოებას პერიოდულად მივწოდებთ ინფორმაციას სოციალური მედიის საშუალებით.

თერჯოლის ქალთა საბჭო დაფუძნების დღიდანვე ჩაერთო საერთაშორისო კამპანიაში „16 აქტიური დღე ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ. ეს არის კამპანია, რომელიც 1991 წლიდან მთელ მსოფლიოში აღინიშნება 25 ნოემბრიდან და სრულდება 10 დეკემბერს, ადამიანთა უფლებების დაცვის საერთაშორისო დღეს, კამპანია მიზნად ისახავს საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას ქალთა მიმართ ძალადობაზე, არსებულ გამოწვევებსა და პრობლემებზე.

სტატისტიკური მონაცემებით მსოფლიოში ყოველი 4 ქალიდან 1 ძალადობის მსხვერპლია. 1,5 მილიონი ადამიანი განიცდის ყოველწლიურად ძალადობას, დაახლოებით 520 ადამიანი იღუპება ძალადობის მიზეზით. ეს შემაშფოთებელი სტატისტიკა... დავარდლივით დუმილი და ავიმადლოთ ხმა ძალადობის დასამარცხებლად.

ჩვენ ეს შეგვიძლია!
ჩვენ ეს გვევალება!
ჩვენ ეს უნდა გავაკეთოთ!
ასეთი იყო თერჯოლის ქალთა საბჭოს პოზიცია.

UNESCO ქართული კულტურული მემკვიდრეობა—ასე ერქვა აქტივობას, რომელიც პირველ მარტს ქალთა საბჭოს მორიგ შეხვედრაზე იქნა წარმოდგენილი. მანამდე კი ქალბატონებმა კიდევ ერთხელ გამოხატეს სოლიდარობა უკრაინელი მოსახლეობის მიმართ და პატივი მიაგეს რუსეთ-უკრაინის ომში დაღუპულთა სსოვნას.

„გვინდა ფართო საზოგადოებას მივანოდოთ ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ საქართველოს ქალთა საბჭო, რომელსაც უკვე საუკუნოვანი ისტორია აქვს შეტანილი არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა ნუსხაში „საზოგადოებრივი გამოცდილებით“, შესაბამისად, ჩვენ, როგორც ახალფეხადგმულ

ქალთა საბჭოს არ გვაქვს უფლება თუნდაც ერთი აქტივობა არ მიგვეძღვნა კულტურული მემკვიდრეობისათვის, აღნიშნა შესავალ სიტყვაში ეთერ ტურავამ.

„კულტურული მემკვიდრეობა ქვეყნის ისტორიულად ჩამოყალიბებული კულტურული გარემოა, კულტურის ის ნაწილია, რომელმაც საზოგადოების განვითარების პროცესში დაიმკვიდრა და შეინარჩუნა თავისი ფასეულობებისა და ღირებულებების მნიშვნელობა და მესაკუთრენიც ყველანი ვართ. აქედან გამომდინარე კულტურული მემკვიდრეობა გვაკავშირებს წარსულთან, მყარ საყრდენს გვაძლევს აწმყოსათვის და გვიკვალავს გზას მომავლისაკენ.

საქართველო დიდი ისტორიული წარსულის მქონე ქვეყანაა, რომელსაც მდიდარი კულტურული მემკვიდრეობა გააჩნია. მარტო ქართული ენა და მისი სიდიადე რად ღირს, ეს არის ენა, რომელიც კურთხეულია თვით „ბიბლიაში“, ამ ნიგნთა ნიგნში“, „...და ენაი ესე შემკული და კურთხეული სახელითა უფლისათა“.

საქართველო ერთადერთი ქვეყანაა მსოფლიოში, რომელმაც „დედა-ენას“ ძეგლი დაუდგა, თუნდაც ეს ფაქტი მიაჩნებოდა იმაზე, თუ ქართველი ხალხი როგორ ეთაყვანება თავის კულტურულ საგანძურს...

ჩვენი კულტურული მემკვიდრეობა მკაფიოდ მეტყველებს, რომ საქართველო არა მხოლოდ ევროპის ნაწილია, არამედ უდიდესი წვლილი მიუძღვის მისი ღირებულებების შექმნაში. სწორედ კულტურული მემკვიდრეობით გაიცნო მსოფლიომ და ხელახლა აღმოაჩინა საქართველო, როგორც უნიკალური ქვეყანა, განსაკუთრებული ისტორიითა და მდიდარი ფესვებით“—აღნიშნა მან.

ქართული კულტურული მემ-

კვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებით პრეზენტაციები წარმოადგინეს ღვანკითის საჯარო სკოლის მოსწავლეებმა: თათია ქარქაძემ, მარიამ გავაშვილამ, ნატალი ბუსკივაძემ, ქრისტინე რობაქიძემ და მარიამ ცერცვაძემ. იყო საინტერესო მიმოხილვები და შეკრების მონაწილეებს ჰქონდათ საშუალება მონიტორიდან კიდევ ერთხელ თვალი შეეცვლოთ ისტორიული ფასეულობებისათვის, რომლებმაც საუკუნეები გამოიარეს. ამასთან, საბჭოს წევრები, საინტერესოდ ერთვებოდნენ ამა თუ იმ ძეგლის მნიშვნელობის წარმოდგენაში.

საბჭოს წევრებმა მაღალი შეფასება მისცეს წარმოდგენილ პრეზენტაციებს და მოსწავლეები აპლოდისმენტებით დააჯილდოვეს. ეთერ ტურავამ მადლობა გადაუხადა მათ, რომ დაძაბული დღის რეჟიმის მიუხედავად გამოახეს დრო, ასევე მადლობა გადაუხადა ღვანკითის საჯარო სკოლის დირექტორს, ქალბატონ ინგა ჯალიაშვილს და ამავე სკოლის პედაგოგს მადიმი დოლაკიძეს. მადლობა გადაუხადა აგრეთვე საჯარო ბიბლიოთეკის დირექტორს, სადაც კიდევ ერთხელ დაუთმეს საკონფერენციო დარბაზი.

და ბოლოს: თერჯოლის ქალთა საბჭო შეუერთდა საქართველოს ქალთა საბჭოს მიერ ორგანიზებულ აქციას „ევზმარებით უკრაინას“ და შეგროვებული თანხა უკვე ჩაირიცხა შესაბამის ანგარიშზე...

და ეს არ იყო ყველაფერი, 1 მარტს ქალთა საბჭოს შეხვედრაზე საბჭოს წევრებს შესაძლებლობა ჰქონდათ გაცნობოთ ახალგაზრდა, ქველმოქმედი ქალბატონი, რომელიც თავის მცირეწლოვან შვილებთან ერთად მეგობრების და ახლობლების დახმარებით ქველმოქმედებას ეწევა... ამ ქალბატონს ჩვენს მკითხველს უახლოეს ნომერში გავაცნობთ.

მზია ციფურიშვილი

ჩვენი მანანა წერეთელი

„თერჯოლის“ მრავალრიცხოვანმა მკითხველმა მის ნიჭიერ ნაწერებს უმაღლესი თვალი. გავისარეთ ქურაგამოვლილმა კოლეგა-ჟურნალისტებმაც. მანანა წერეთელი რედაქციაში რაღაც ახალი მოიტანა.

თურმე, როგორ გვჭირდებოდა! მერე...

ყველას გული დაგვწყდა, როცა პროფესიით პედაგოგს, მაინც სკოლისკენ გაუწია გულმა.

გმადლობთ მანანა, რომ იყავი ისეთი, როგორც იყავი!

გილოცავთ დედის დღეს და ქალთა დღეს, რა თქმა უნდა ჟურნალისტიკის დღესაც!

შენ ზენაარმა დაგანათლა გახარებულმა (და სევდიანმა...) იარო გზა-ბილიკებზე და სიკეთე თესო.

ქოლეგა ჟურნალისტიკი

დედას

ისე ახლოა შენი სუნთქვა, ისე ნათელი, თითქოს საყდარში იწვებოდეს წმინდა სანთელი. შენც სანთელივით იღვწებები, ჩუმად იწვები, რომ ქედმაღალი დადიოდნენ შენი შვილები. ხარ დახუნძლული სილამაზის უზვი მტყენებით, ცისარტყელები შენს წილ ცაზე ფერხულს უვლიან, რაიც ალგავსებს სასიცოცხლო ძალით, უღვივით, შთამომავალის უსაზომო სიყვარულია. ვინ იცის დაღლა, თავგანწირვა შენზე უმეტეს, ვინ იცის ფასი ერთგულების შენზე ძალიან, შენ მხოლოდ ჩვენი ხარ დაღლილი და დაუღლე და საკუთარი სამყაროსთვის აღარ გცალია. შვილიშვილებმა გულის გულში დასცეს კარავი, ხომ მიგიკუთვნეს, სიყვარულის ზღვაში გაგბანეს. გულში ჭრილობას რომ მალავდი, ხომ გაგიმრთელეს, შენი ბავშვობის ზღუდეებსაც ხომ მიგაახლეს. ისევ ივსები სიყვარულის ტკბილი ნექტარით, მოაფრქვევ ნათელს, გვიოლებ დღეებს ყინვიანს. შენი მთავარი საფიქრალი ჩვენი დილაა. შენი მთავარი გამოცანა ჩვენზე ფიქრია. იქნებ გათენდეს ისეთი დღე, შენ რომ შენატრი, და აიკინძონ კრიალოსნად ლალი დღეები. ვით შემოგბედო, უძვირფასეს, დამიბერდიო, ჩვენს სიყვარულში შენ არასდროს არ დაბერდები.

გაზაფხულია

ვამლის ყვავილი სასმისებს მანვდის, დამათრობელი ნექტარით სავსეს, ცას სარკესავით ჩაცვქერი თვალში და ისიც ნაზი ცისფერით მავსებს. სული, უძღები, დატოვებს სხეულს, მცირე ჭურჭელში ველარ ეტევა. გული ფართხალებს სისხლის გუბეში, ვერ უძღებს იის შემოფეთებას. თეთრ ტახტრევანზე მზე ყელს იღვრებს, და მინაც ძალუმ მხრებს ათამაშებს, მოგელავს ეტლი ამაყ დედოფლის და გზა-ბილიკებს მოამარმამებს. ფანჯრის წინ ტოკავს იასამანი, ალესილ სხივებს ფხაზე ეჭრება, მერცხლის ბუდეზე შემოსკუპულა კვლავ დაბრუნების ბედნიერება. კრთიან კვირტები და ფეთქდებიან ყალყზე შემდგარი ურა კვიცივით. სულს მინავლებულს და სხეულს, დაღლილს, კვლავ გამინდლებს იის სიცილი.

სამწუხარო ამბები... მიხილ მაჩიტძე

ამ დღეებში რიკოთის უღელტეხილზე მოხდა ავტოსაგზაო შემთხვევა, რომელსაც იმერეთის საპატრულო პოლიციის სამი თანამშრომელი ემსხვერპლა.

გარდაცვლილთა შორისაა თერჯოლელი **მიხილ მაჩიტძე**.

გავრცელებული ინფორმაციით, თანამშრომლებთან ერთად, იგი მთელი ღამე სამსახურეობრივ მოვალეობას ასრულებდა, დიდთოვლიანობის გამო რიკოთის მონაკვეთზე საგზაო მოძრაობას არეგულირებდა.

ცვლის ჩაბარების შემდეგ სახლში ბრუნდებოდ-

ნენ, როდესაც ავტომობილების გადამზიდი და პოლიციის ეკიპაჟის მანქანა ერთმანეთს შეეჯახა.

მწუხარებაში ვუსამძიმრებთ გარდაცვლილთა ოჯახებს, მეგობრებსა და ახლობლებს...

ნინიკაშვილები...

გორი-იგოეთის მონაკვეთზე, სოფელ შავშვებთან მომხდარ ავტოსაგზაო შემთხვევას ერთი ოჯახის 4 წევრი ემსხვერპლა. არსებული ინფორმაციით, ავტობანზე მოძრაობის მანქანა გზის სავალი ნაწილიდან

გადავარდა და ამობრუნდა.

გავრცელებული ინფორმაციით, გარდაცვლილია კლინიკა "იმერმედის" ექიმი ვალერი ნინიკაშვილი, მისი მეუღლე თეა კაპანაძე, შვილი ნიკოლოზი და დედა.

ნინიკაშვილის მეორე შვილი, რომელიც ამავე ავტომობილში იმყოფებოდა, მძიმედ დაშავდა.

ღრმა მწუხარებას გამოხატავთ ამ ტრაგიკული შემთხვევით ნინიკაშვილების ერთი ოჯახის წევრების გარდაცვალების გამო და თანაუგრძნობთ მათ ახლობლებს, მეგობარ-ნათესაებს, კლინიკა „იმერმედის“ კოლექტივს.

გაზაქიძე „თარჯოლა“

კვეთა—ლიტურგიის პირველი ნაწილი

ჩვენი გაზეტი გარკვეული პერიოდული აშუქებს მართლმადიდებლური ეკლესიისა და მისი მრევლისათვის დადგენილ წეს-კანონებს. ამჯერად მოგაწვდით განმარტებებს ლიტურგიის პირველი ნაწილის—კვეთის შესახებ.

კვეთა ლიტურგიის პირველი ნაწილია, როცა მზადდება მასალა წმიდა საიდუმლოს შესასრულებლად.

ძველად წირვაზე მოსულ ქრისტიანებს თან მოჰქონდათ პური და ღვინო ზიარებისათვის, ამიტომაც უწოდებენ კვეთას „პროსკომიდიას“, რაც ბერძნულად ნიშნავს მოტანას.

წმ. ზიარების საიდუმლოს შესასრულებლად აუცილებელია პური და ღვინო. პური საჭიროა გაფუჭებული, რადგან სწორედ ასეთი პური იხმარა ქრისტემ საიდუმლო სერობაზე. გარეგნულად პური ანუ სეფისკვერი უნდა იყოს: 1. მრგვალი; 2. ორნაწილიანი, ქრისტეს ორბუნებოვნების აღმნიშვნელი, - ღვთაებრივისა და ადამიანურისა (თუმცა გამოიყენება ასევე ერთნაწილიანი სეფისკვერებიც); 3. თავზე გამოსახული უნდა ჰქონდეს ჯვარი, ნიშნად იმისა, რომ აღნიშნული პური ღვთისმსახურებისთვისაა განკუთვნილი; და 4. ჯვარზე უნდა იყოს გამოსახული შემდეგი წარწერა: „იესუ ქრისტე ძლევა“, რაც იმას ნიშნავს, რომ ქრისტემ ყველას სძლია. ღვინო უნდა იყოს ყურძნისა, წითელი ფერის. ყურძნის იმიტომ, რომ თვით მაცხოვარი საიდუმლო სერობაზე ეზიარა ყურძნის ღვინოთ, რაც შეეხება წითელს - იგი სისხლის ფერია. კვეთისათვის საჭიროა ხუთი სეფისკვერი, რომელიც გვაგონებს მაცხოვრის მიერ ხუთი პური ათასის დაპურებას. ოთხზე გამოსახულია ჯვარი, ხოლო მეხუთეზე ღვთისმშობელი. ეს ხუთი სეფისკვერი ზომით აღემატება იმ სეფისკვერებს, რომლებსაც მორწმუნეები მოსახსენებლბთან ერთად საკურთხეველში აგზავნიან და როგორც წესი თითოეულ მოსახსენებელზე იგზავნება წყვილი სეფისკვერი: ერთი ღვთისმშობლისა—ცოცხლებზე და მეორე ჯვარი—მიცვალებულებზე.

წირვის დაწყების წინ მღვდელი იკეთებს ოლარს, დადგება დახურული ალსავლის კარის წინ ამბიონზე და კითხულობს ე.წ. „შემთხვევის ლოცვებს“; შემდეგ შედის საკურთხეველში, იმოსება სრული სამღვდლო შესამოსელით, იბანს ხელებს, რაც მის სულიერ სინამდვილას და მზადყოფნას გამოხატავს წმ. საიდუმლოს შესასრულებლად (ძველად ღვთისმსახურნი ხელებს იბანდნენ წმ. შესანიშნავის სამკვეთლოდან ტრაპეზზე გადასვენების წინ; ამიტომაცაა, რომ ახლაც, მღვდელმთავარი ხელს იბანს „ქერუბიმთას“ გალობის დროს, დიდი გამოსვლის წინ). ამის შემდეგ მღვდელი მიუახლოვდება სამკვეთლოს და კვეთისათვის გამზადებული ხუთი სეფისკვერიდან ამოარჩევს საუკეთესოს, რომელიც დაწვავს გარკვეული წესით ამზადებს ტარიგს, - შესანიშნავი ძღვენს. ასამაღლებლის შემდეგ აღნიშნულ სეფისკვერზე ლახვრით სამჯერ გამოსახავს ჯვარს და წარმოსთქვამს სიტყვებს: „მოსახსენებლად უფლისა ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესუ ქრისტესა“. ამის შემდეგ იგი ლახვრით სეფისკვერს ჩააჭრის გვერდებს და ამბობს ისაია წინასწარმეტყველის სიტყვებს: „ვითარცა ცხოვარი კლუად მიიგუარა...“ და „ვითარცა ტარიგი წინაშე მრისველისა...“ „სიმდაბლითა თვისითა სასჯელი მისი მიეღო“, „ხოლო თესლტომი მისი ვინმე მიუთხრას“, „რამეთუ აღებულ არს ქუეყანით ცხოვრება მისი...“ (ისაია 53.7-8). შემდეგ ტარიგს ქვევიდან ჯვარის სახედ ჩაჭრის ამ სიტყვებით: „დაიკლვის ტარიგი ღვთისა აღმღებელი ცოდვათა სოფლისათა ცხოვრებისათვის სოფლისა ცხოვრებად“, დაასვენებს ფეშუმზე, მარჯვნიდან ლახვრით უგმირავს და ამბობს: „ერთმან მხედართაგანმან ლახურითა განალო გუერდი მისი და მეყუსეულად გარდამოხდა სისხლი და წყალი, და რომელმან იხილა ჰსწამა და ჭეშმარიტ არს წამება მისი“ (იოანე 19.34-35). ამ სიტყვებზე ბარძიში ჩაასხამს ღვინოსა და წყალს და აკურთხებს შეერთებას.

მეორე სეფისკვერიდან ამოიღებს მოზრდილ ნაწილს ყოვლად წმიდა ღვთისმშობლის სახელზე და მოათავსებს ფეშუმზე ტარიგის მარჯვენა მხარეს. მესამე სეფისკვერიდან ამოიღებს ნაწილებს ცხრა დასის სახელზე, რომელშიც შედიან: იოანე ნათლისმცემელი, წინასწარმეტყველნი, მოციქულნი, მღვდელმთავარნი, მონაშენნი, ღირსნი მამანი და დედანი, უვერცხლონი, ღვთისმშობლის მშობლები და ყოველნი წმინდანნი, და ბასილი დიდი ან იოანე ოქროპირი, ვისი წირვაც იქნება შესასრულებელი. აღნიშნული ცხრა ნაწილი მოთავსდება ტარიგის მარცხენა მხარეს. მეოთხე სეფისკვერიდან მღვდე-

ლი ამოიღებს ორ ნაწილს: ერთს პატრიარქისა და მისი დასის სახელზე, ხოლო მეორეს - ღვთივდაცული ერის, მთავრობისა და მხედრობის სახელზე და ათავსებს ტარიგის ქვემოთ. მეხუთე სეფისკვერიდან ამოიღებს ერთ ნაწილს მიცვალებულთათვის. ამით მთავრდება კვეთა და მოიხსენიება როგორც ცოცხალნი, ისე მიცვალებულნი, ამოიღება ნაწილები შემოწირული სეფისკვერიდანაც და მოთავსდება ტარიგის ქვედა მხარეს.

მღვდელი აკურთხებს სასაკმევლეს, იღებს ვარსკვლავს, შემოატარებს სასაკმევლეს და დადგამს ფეშუმს; ასევე შემოატარებს მცირე დაფარნებს საცეცხლურზე და დაფარებს ბარძიმ-ფეშუმს, ხოლო დიდ დაფარნას - ორივეს. ამ მოქმედებათა შესრულებისას იკითხება საგანგებო ლოცვები. ამის შემდეგ მღვდელი კითხულობს საერთო ლოცვას წინადაგებული ძღვენისათვის, სადაც იხსენიებს როგორც შემომწირველთ, ისევე იმათ, ვისთვისაც შემოსწირეს. ბოლოს ხდება მცირე ჩამოლოცვა.

კვეთის შესრულებისას საეკლესიო ნივთებს და მოქმედებებს აქვთ შემდეგი სიმბოლური მნიშვნელობები:

ფეშუმში ნიშნავს ცას, ვარსკვლავი - იმ სასწაულებრივ ვარსკვლავს, რომელიც ქრისტეს შობისას წინ უძღოდათ მოგვებს; მცირე დაფარნები ის სახვევებია, რომლებითაც ახლადშობილი ყრმა იესო იქნა შეხვეული და ბავაში მიწვენილი. დიდი დაფარნა - ის ტილოა, რომელშიც იყო შეხვეული იესუს გვამი. ბარძიმი ნიშნავს იმ ჭურჭელს, რითაც აზიარა ქრისტემ საიდუმლო სერობაზე; სამკვეთლო მოასწავებს ბეთლემის ბავასაც, სადაც უფალი ჩვენი იშვა და კიდევ ვოლგოთას, სადაც იგი იქნა ჯვარცმული. მთელი სეფისკვერი რისგანაც უნდა დამზადდეს ტარიგი ღვთისა, გამოხატავს ღვთისმშობელს, რომლისგანაც უნდა იშვას იესო ქრისტე. როცა მღვდელი დებს სეფისკვერს ფეშუმზე, იგი მოასწავებს მღვდელმთავარს, რომელმაც ყოვლად წმიდა ღვთისმშობელი შეიყვანა წმიდათაწმიდაში. ნაკვეთი ნაწილები ტარიგის გარშემო ფეშუმზე ნიშნავს ეკლესიას, ქრისტეს მიერ დაფუძნებულს. კმევა კვეთისას ნიშნავს სულიწმიდის მადლის ვადმოსვლას შესანიშნავ ძღვენზე. საერთოდ მღვდლის მიერ წმიდა ტარიგის მომზადება გამოხატავს იესო ქრისტეს შობასა და ჯვარცმას.

გავაშენოთ ვაზი!

ვაზზე იმდენი თქმულა და დანერგა ყველას როგორ ჩამოთვლი. ჩვენ მხოლოდ ორი შევარჩიეთ: შოთა ნიშნიანიძე—ვაზის სიმფონია.

ქართლ-კახეთი ლეგენდაა, იმერეთი—ზღაპარი, სამეგრელო ოცნებაა—გაფრენილი ფაფარი, გურია კი სიმღერაა, ხოლო რაჭა-სიზმარი, ყველა ერთად—ვენახია ჩვენი დასაფიცარი.

ახლა საყვარელ მწერალს ნოდარ დუმბაძეს მოვუსმინოთ.

იქნებ ვაზია სამშობლო! აბა, დააკვირდით, თუ დაბლარია, დაჩოქილმა უნდა დაჰკრიფო, თუ მაღლარია—ცაში ხელაპრობილმა. ორთავე საოცრად ჰგავს ლოცვას, ლოცვა კი ისე არაფერს არ უხდება, როგორც სამშობლოს. განუზომელია ქართველი კაცის სიყვარული ვაზისადმი. დღენი-ადავ თავს დალოლიავენ და ამიტომაც მიმართავს დამაშვრალი—„ვაზო შევილივით ნაზარდო“.

ვაზი იყო და რჩება ქართველი კაცის დოვლათის წყარო. განსაკუთრებით სასიხარულოა ის, რომ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებთან სამამულო ეკონომიკაში, ყველაზე დიდი წილი ღვინო მასალებს განეკუთვნება. დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში, გასულ წელს პირველად, მსოფლიოს 16 ქვეყანაში 5 მილიონი ბოთლი ღვინო გაივზავნა ექსპორტის სახით.

ეს იმითაც იქნა განპირობებული, რომ გაიზარდა ხელისუფლებიდან ყურადღება მეზვრე-მევენახეებისადმი. სუბსიდიების სახით სოლიდური თანხები გაიცა ბიუჯეტიდან მწარმოებლებზე.

ექსპორტის ზრდა, რაც ეკონომიკის განმტკიცებას უწყობს ხელს, გვახარებს მით უფრო, რომ მასში სოლიდურია ჩვენს მუნიციპალიტეტში მევენახეობა-მელვინეობის ფლაგმანის შპს „ხარებას“ წვლილი. საერთაშორისო კონკურსებზე მოპოვებული ჯილდოები თავისთავად მეტყველებს ამ სანარმოს პროდუქციის მაღალ ხარისხზე. აღსანიშნავია, რომ ნელ-ნელა, მაგრამ დიდის გულმოდგინებით იქმნება ვაზზე დასაცვალებული კოოპერატივები და ინდუსტრიული ჯიშები. სულ უფრო ავითარებენ წარმოებას: კოოპერატივი „საზანოს

აქვს. ოთხასზე მეტი სახელწოდება ყურძნისა!

ივანე ჯავახიშვილს ჩამოთვლილი აქვს ზოგიერთი ჯიშის სახელწოდება და ამის ნაკითხვაც კი სიამოვნებას გვკვრივს: რქანი-თელი, თავცეცხლა, ოქროულა, ჩხავერი, თავკვერი, მტევანდიდი, ძელშავი, თითა, ჭოლყურძენა, სანთელა, ღრუბელა, მწვანურა, მელისკუდა, ხარისთვალა, ბედუშური, ყორნისთვალა, ჩიტისთვალა, მაჭკვატური, ვანა-ხური, კრახუნა, დევისთვალა, ბურმნალა, ფანჩატა, მტრედისფეხა, მჭაველა, ბრელა, ვითრა, მწკლარტა, ქინწური, ტვიშურა,

მისი მოხმარა იცოდნენ. ღვინის საქართველოში პატარა ჭიქებით სვამდნენ. ჭიქები უცხოეთიდან იყო შემოტანილი, მაინც ქართული ერქვა, სინამდვილეში, ჭიქა კი არ იყო ქართული, ამ ჭიქით სმა იყო ქართული.

დიდ ლხინებში ყანებიც დატრიალდება ხოლმე, კარგა მოზრდილი ყანები, მაგრამ ამას უფრო სიმამაცური მნიშვნელობა ჰქონდა, და ვისაც დაღვევა არ შეეძლო არც აძალებდნენ, ამიტომაც მთვრალი კაცი იშვიათი იყო, შეზარხოშდებოდნენ დიდ ლხინებში, ეს იყო და ეს. უფრო მეტად გახალისდებოდნენ. ქეიფის მთავარი არსი სმა კი არ იყო, მოლხენა იყო—სიმღერა, ცეკვა-თამაში, მოსწრებული სიტყვა-პასუხები. ერთხელ რომ დამთვრალიყო კაცი, ისე, რომ ფეხი არეოდა, მთელი სოფლის სამახსოვრო გახდებოდა, ლოთი შეერქმეოდა და ამ სახელს ძნელად თუ მოიშორებდაო (ვ. ჭელიძე, ქართლის ცხოვრების ქრონიკები).

ალბათ განმარტება აღარცაა საჭირო, რომ ყურძნის ასეთი მრავალფეროვანი ჯიშების გამოყვანას, ღვინის დაყენებას განუზომლად დიდი შრომა ეწერება, ცოდნა და საქმის სიყვარული სჭირდებოდა, ე.ი. ისევე და ისევე მაღალი კულტურა.

ჩვენ არაფერი გვითქვამს იმაზე, სად მიჰქონდათ ქართველებს ამდენი ღვინო, თუ თითონ ცოტას მოიხმარდნენ. გასაყიდად გაჰქონდათ ქვეყნის გარეთ. გადიოდა პროდუქცია და შინ კაპიტალი შემოდიოდა. გლეხიც მოგებული იყო და ქვეყანაც. და არა მარტო შორეულ წარსულში, აგერ, არცთუ შორს წინა საუკუნეში. 70-80-იან წლებში, მაშინ, როცა ყურძნის ფასი კილოგრამში 60-70 კაპიკი გახდა (1 დოლარი 0,65-0,70 კაპიკი იყო). ჩვენებური გლეხი არნახულად შეძლებული გახდა. რასაც ახლა ორსართულიანი სახლებს ხედავთ, სწორედ მაშინაა აგებული.

გვაქვს დიდი იმედი იმისა, რომ მევენახეობის დარგისადმი, როგორც მთლიანად სოფლის მეურნეობისადმი, ხელისუფლების ყურადღება და დახმარება ერთი-ორად გაძლიერდება. შესაბამისად ყურძნის წარმოება მუნიციპალიტეტში და მთლიანად საქართველოში კვლავ მიაღწევს იმ ნიშნულს, რომელსაც აღმავლობის პერიოდებში ფლობდა.

გავაშენოთ ვაზი, ხვალინდელი დღე ვაზისა!

კარგი სიტყვა კარგ ადამიანზე...

ჩაუმქრალი კერა

იყო ერთი მშვენიერი, ინტერნაციონალური ოჯახი ჩვენს კუთხეში—სოსო და ნადია კუპატაძეებისა. სოსო პროფესიით მშენებელი იყო. ის რომ აგურს აგურზე დააშენებდა ზადს ვერ უპოვნიდი, ნახელავი სიამეს მოგგვრიდა. თუ ერთ მაღლიან მეზობელს ბიჭიკო რობაქიძეს „სვარკის“ სამუშაოებზე უხმობდნენ, სოსოს აუცილებლად რაიმეს ასაშენებლად დაუძახებდნენ და არ ყოფილა შემთხვევა ვინმე გაწევილობის.

საკარმიდამო მეურნეობა ხომ აწყობილი ჰქონდა და აწყობილი. ვენახი გააშენა არაჩვეულებრივი, სიმინდის ინვესტა გეგმით. მისი ნალია პირთამდე იყო მუდამ გაქმნილი ლანდრა ტაროებით... მხარში უდგა მეულე. რუსეთში დაბადებული და გაზრდილი ორენბურგელი ქალბატონი ნადია კრუჩკოვა ისე დაეუფლა ჩვენებური კულტურების მოვლა-პატრონობას მისი გაფურჩქვნილი და მწვანე ოპერაციებჩატარებული ვენახის ნახვას არ ჯობდა არაფერი.

იუმორი ჰქონდა არაჩვეულებრივი ცხონებულ სოსოს, მახსოვს ერთხელ სტუმრები ეწვია, მეზობლებსაც დაგვიძახა და ეზოში გამალა სუფრა. პატარა შეხურებული რომ ვიყავით, უცებ, შორი-ახლო თავგმა გაირბინა და ძეძვებში მიიმალა. აუჰ, ეს რაა კაცო, თავგები გყავსო? შეიცხადა ერთმა სტუმარმა, კი არისო, მიუგო მასპინძელმა, შენთან არ იქნებაო.

აჰ, არაო. თავი იქ ჩნდება, სადაც სიმინდია ბლომად, შენ საიდან გეყოლება, ტარო სიმინდი არ მოგიწევია, წინილების საკვებზეც ბაზარში დადიხარო.

თავად, როგორც უკვე ვთქვით, ფუტკარივით შრომობდა ორივე ცოლ-ქმარი და ოჯახიც დოვლათით ჰქონდათ სახეს. ყველაზე დიდი სიმდიდრე კი ის 3 ქალ-ვაჟია, რომლებიც ამ ოჯახში აღიზარდა—ერთი გოგო და 2 ვაჟი. გოგონა საზანოში გათხოვდა და მშვენიერი ოჯახი შექმნა.

უფროსი ვაჟი ვალერი სამუშაოდ რუსეთში წავიდა, დედის მხრიდან, თავის ახლობლებთან.

გვეგონა მეზობლებს, რომ უმცროსი ვაჟი დათაც ჩემოდანს ჩაალაგებდა, მამაპაპისეულ სახლ-კარს ურდულს დააბედა და სამუშაოდ ისიც რუსეთში წავიდოდა. საშინელებაა მიტოვებული სახლ-კარი (როგორც სხვაგან ჩვენს კუთხეშიც არის რამოდენიმე ასეთი, რომელ-

თა ბინადარნი უცხოეთში გადაიხვეწნენ ლუკმა-პურის სამოვწელოდ) ჯერ ერთი ეზო-რიადაგე ვერანდება, მეორეც—სამეზობლო რომ მცირდება გული გიკვდება კაცს. ყველასდა გასახარად დათო არ წავიდა, შექმნა შესანიშნავი ოჯახი და აგრძელებს მშობლების ღირსეულ ტრადიციებს. მეულლე, ხატია მაღლაკელიძესთან ერთად, ჯარასავით ტრიალებს, საათივით აქვთ აწყობილი მეურნეობა. ფურიცა ჰყავთ, ლორიც, კრუხ-წინილაც... მთლად ისე არაა საქმე ზოგი რომ აბუქებს, თუ მოინდომებს კაცი სამუშაოს აქაც იშოვნი, მთავარია შრომა არ გეზარებოდეს და ნაშრომის ყადრი გაგაჩნდეს. დათოც და ხატიაც დასაქმებულია და ოჯახის ყულაბას ნამსახურივითაც ავსებენ.

ამის წინ სუფრაზე მოვხვდით სამეზობლოში. ვიცი, ნადირობა უყვარს ძალიან და ვკითხე შენი ნანადირვის გემო დაგვაგინყდა, ვერ მოინადირე თუ აღარაფერია მოსაკლავი-მეთქი. ეჰ, წავიდა მაგ დრო მთელი დღე რომ გადავიკარგებოდი სანადიროდ, ახლა ყოველი საათი გათვლილი მაქვს, დამოუკიდებლად ოჯახის გაძღობა არ ყოფილა იოლიო. იმ სახლში რომ ვარ, სადაც ვავიზარდე, ასე მგონია ჩემი მშობლებიც აქვე არიან და მხარში მიდგანან. ისინი მაშინ მოკვდებიან, როცა ღმერთმა დაგვიფაროს და, ეს ეზო-რიადაგე დაცარიელდება. ამას არ ვიზამ. სამი შვილი მყავს, სამივე ვაჟები: გიორგი, იოსები და დემეტრე. დემეტრეს რა თქმა უნდა ჩვენს კათოლიკოს-პატრიარქს, ილია II-ს მოვანათვლინებ. სამთავეს ოჯახის, კუთხე-მეზობლისა და მამულის სიყვარულს ვასწავლი. არ მეუბნებიან, მაგრამ ვგრძნობ ყველა მეზობელი კმაყოფილია იმით, რომ სოსო და ნადია კუპატაძისეული კერა ჩაუმქრალია და კვლავ ხმაურობს. დაე, ყველამ მეც გვერდით მიგულოს, რითაც შემეძლება მხარში ამოვუდგები. თავს არ დავიზოგავ. ეს ქვეყანა კვლავ სიყვარულმა უნდა ააშენოს.

გაზაფხული მოვიდა, მასთან ერთად ქალთა დღესასწაულები. დედის დღეს ვულოცავ ჩემს მეულლეს ხატია მაღლაკელიძეს, გულითადად ვულოცავ ყველა დედას, ღმერთმა დედაშვილობის სითბო და სიყვარული არ მოაკლოთ.

გვერდის ავტორი
ი. პრაპი

მარანი“, ინდემწარმეები გივი ჩუბინიძე, გოგიტა მაკარიძე...

გივი ჩუბინიძე ერთ ჰექტარზე გააშენა ისეთი უნიკალური ჯიშის, როგორცაა „ოცხანური“, გოგიტა მაკარიძემ—„მწვანე ციციქა“. არაერთი ენთუზიასტი მეღვინეა კვახჭირში, ნახშირლეულში. მათზე გვექონდა წერილები გაზეთის წინა ნომრებში.

ერთი სიტყვით, მიუხედავად მრავალი პრობლემისა, ქართველი კაცი მაინც გულმოდგინედ ერთგულს ვაზს. ეს კულტურა და შესაბამისად დარგი მეღვინეობისა კიდევ უფრო აღმავალი რომ გახდება არ უნდა ლაპარაკი.

საიდან მოგვდგამს ასეთი სიყვარული ვაზისადმი? ზემოთ გაკვრით ვთქვით უკვე, უფრო დანვრილებით კი ქვემოთ მოგახსენებთ და მასში არაერთ სასარგებლოს ნახავს, როგორც მწარმოებელი, ისე მომხმარებელი ამ ღვითიკურთხეული სითხისა.

რომელ დროში ვინ არ ალუვლენდა ქებათა-ქებას ვაზს, ტაძრებსა და ეკლესიას-მონასტრებში ვაზის ფოთოლი იყო ჩანწულ-ჩაგრეხილი ჩუქურთმები. თავის მეცნიერულ გამოკვლევებში ვაზს დიდ ადგილს უთმობდა ივანე ჯავახიშვილი. საქართველოს ყოველ კუთხეში სულ განსხვავებული ყურძნის ჯიშები ყოფილა, ღვინის დაყენების წესიც-განსხვავებული. 400-ზე მეტი ჯიშის ვაზი გვექონია ამ პატარა ტერიტორიაზე. საინტერესო ის არის, რომ ყველა ჯიშს თავისი სახელი

ადრეულა, სათვალის, ციციქა, ცოლიკაური, ოჯალეში, ალექსანდროული...

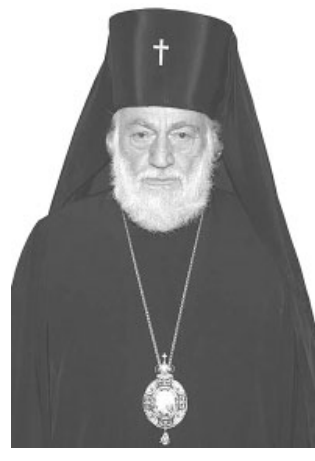
კითხულობ და მიხარია, სიამაყით მევსება გული, ყველას რას ჩამოთვლიო,—ამბობს ვახტანგ ჭელიძე თავის „ქართლის ცხოვრების ქრონიკებში“, ამიტომ მრავალფეროვანი და ერთმანეთისაგან სავესებით განსხვავებული ღვინოები მოგეპოვება. ყურძნისა და ღვინის ამ საარაკო მრავალფეროვნებას უბრალო, თავშესაქცევი მნიშვნელობა კი არ აქვს—ღრმა პრაქტიკული და ეკონომიკური საფუძველი უდევს. ამიტომაც გამართლებულია ის განუზომლად დიდი შრომა, საოცარი გულმოდგინება და მოთმინება, რაც ამდენი ჯიშის ვაზის გამოყვანას სჭირდება.

უკვე მეცნიერულადაა დადასტურებული, რომ ღვინის სამშობლო საქართველოა. ბერძენი ქსენოფონტე, რომელმაც ძვ. წელთაღრიცხვის მეოთხე საუკუნეში იმოგზაურა ამ ტერიტორიაზე, სადაც ქართველური ტომები ცხოვრობენ, გაკვირვებით შენიშნავს აქაური ღვინის სიმაგრესა და განსაკუთრებულ არომატს.

წყალგაურევლად არ შეიძლება მისი დაღვევაო. ძნელი სათქმელია ჩვენი წინაპრებიც ურევდნენ წყალს, ამაზე ბერძენი მოგზაური არას ამბობს, ეს კი ფაქტია, თანაც ყველასაგან დადასტურებული, რომ ღვინოს ზომიერად სვამდნენ და დაყენებაზე ნაკლები ხელისუფლებით არც

დაბადებიდან 82-ე წლისთვის ვულოცავთ თერჯოლისა და ტყიბულის მიტროპოლიტს, მალაყოვლადუსამღვდელოეს, მეუფე გიორგის

„თქვა უგუნურმან გულსა შინა თვისსა: არა არს ღმერთი. განირყუნეს და ბილნ იქმნეს იგინი უშჯულოებითა; არავინ არს რომელმანცა ქმნა სიტკბოებაი. უფალმან ზეცილ მოხედნა ყოველთა ზედა ძეთა კაცთა-სა ხილვად, იყოს თუ ვინმე გულისთქმისმყოფელ, ანუ გამოძიებულ ღმრთისა“ (ფს. 13.1,2).

თერჯოლისა და ტყიბულის ეპარქიის მმართველს, მიტროპოლიტს მეუფე გიორგი შალამბერიძეს ვულოცავთ დაბადების დღეს, ვუსურვებთ ჯანმრთელობას და დღეგრძელობას. მეუფე გიორგი 34 წელია მღვდელმთავრობის საპატიო, ამავე დროს უდიდეს საპასუხისმგებლო ტვირთს ატარებს, რომელმაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა შეიძინა ჩვენს ფრად რთულ დროში, რადგან მსოფლიო-

ს ტექნიკურ პროგრესს დღედად ჩამორჩება სულიერი განვითარება და ამ სხვაობის დაძლევა, ავცილად მისალნევი ნამდვილად არ არის.

ათეისტური მმართველობის დროს საბჭოთა კავშირში, როდესაც მასიურად იდევნებოდნენ ქრისტიანები, ახალგაზრდა კაცმა, გური შალამბერიძემ გადარჩევინა ქრისტიანული საეკლესიო ცხოვრების ღრმად შესწავლა და სასწავლებლად ლენინგრადში (დღევანდელი ქ. სანკტ-პეტერბურგში) ჩავიდა. მან ჯერ ლენინგრადის სასულიერო სემინარია, ხოლო 1971 წელს სასულიერო აკადემია დაამთავრა და სამშობლოში დაბრუნდა, სადაც მცხეთაში არსებულ სასულიერო სემინარიაში დაინიშნა პედაგოგიური მოღვაწეობა.

1971 წლის 23 ნოემბერს, საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის უმაღლესმა საეკლესიო კათოლიკოს-პატრიარქმა ფერემ მეორემ, იგი აკურთხა მღვდლად. 1971-74 წლებში მსახურებდა თბილისის, იონა ლევისმეტყველის სახელობის ეკლესიაში. 1974-78 წლებში კი, ქუთაისის მოციქულთა თავთა პეტრეს და პავლეს საკათედრო ტაძარში.

1978 წლის 16 მარტს, მამა გიორგი დაინიშნა მცხეთის სასულიერო სემინარიის რექტორად და სვეტიცხოვლის საპატრიარქო ტაძრის წინამძღვრის მოადგილედ. იგი აქტიურად იყო ჩართული საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მე-12 ადგილობრივი საეკლესიო კრების ჩატარების ორგანიზებაში და მსვლელობაში. მხარს უჭერდა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის მოსაყდრეს, ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტს ილიას.

1988 წლის 14 ოქტომბერს, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით, გამოჩენილი იქნა ჭყონდიდის ეპარქიის ეპისკოპოსად.

მეუფე გიორგის მონდომებით და მოქმედებით, მრავალი კარგი საქმე გაკეთდა ჭყონდიდის ეპარქიაში, რომელიც, მთელი სამეგრელოს რეგიონს მოიცავდა. მიუხედავად მრავალი დაბრკოლებისა, გაიხსნა ათეისტური მმართველების მიერ წლების წინ დაკეტილი ეკლესიები, იმატა მორწმუნე ადამიანთა რიცხვმა.

განუვლი ღვანლისათვის 1992 წლის 21 დეკემბერს, ეპისკოპოსს გიორგის ებოძა მთავარეპისკოპოსობა. 2000 წლის 28 ნოემბერს, მიტროპოლიტობა. 2007 წლის 21 დეკემბერს, დაჯილდოვდა წმინდა გიორგის ორდენით. 2007 წლის 25 დეკემბერს, მიტროპოლიტი გიორგი დაადგინეს, ახლადშექმნილი თერჯოლისა და ტყიბულის ეპარქიის მმართველად. ახალ ეპარქიაში მიტროპოლიტი გიორგი ჩვეული გულმოდგინებით შეუდგა სასულიერო ცხოვრების აღორძინებას, ეკლესია-მონასტრების აშენება-განახლებას, ახალი სასულიერო პირების კურთხევას.

მიტროპოლიტი გიორგი, წმინდა სინოდის უზუცესი წევრია. მისი ლოცვით და დაუღალავი შრომით, მრავალი სასიკეთო საქმე გაკეთდა. მისი ქადაგება სათნოების, შემწყნარებლობის, მოყვასის და სამშობლოს სიყვარულის, პატიოსნებისა და შრომისმოყვარეობის, განათლებისადმი სწრაფვის მონოდებაა, რაც ასე სჭირდება დღეს ჩვენს ერს.

თქვენ, როგორც უზუცესი მიტროპოლიტი სულიერი მამა, თავმდაბლობის, სულგრძელობის და მოთმინების შესანიშნავ მაგალითს გვაძლევთ ყველას, თქვენს სულიერ შვილებს.

მხნეობა და ჯანმრთელობა ნუ მოგაკლოთ უფალმა. **თერჯოლისა და ტყიბულის ეპარქიის სასულიერო დასი**

აკადემიკოსი ალექსანდრე ნულუკიძე

ამონაწერი ვიკიპედიიდან

ალექსანდრე პეტრეს ძე ნულუკიძე (დაიბადა 22 იანვარი, 1888, სოფ. კვახჭირი, ახლანდელი თერჯოლის მუნიციპალიტეტი —გარდაიცვალა 21 იანვარი, 1967, თბილისი—ქართველი ქირურგი-უროლოგი, მეცნიერული უროლოგიის ერთ-ერთი ფუძემდებელი საქართველოში. მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი (1925), პროფესორი (1930), საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე (1941), ლენინის, ნიჟელი ვარსკვლავის და შრომის ნიჟელი დროშის ორდენების მფლობელი, სსრკ-ის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი (1946), საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი (1955).

1913 წელს დაამთავრა ხარკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (უკრაინა) სამედიცინო ფაკულტეტი. 1916 წლიდან მუშაობს თბილისის ლაზარეთის ორდინატორად. ამავე წლიდან მუშაობდა გრიგოლ მუხაძესთან. 1922-1924 წლებში მივლინებით იმყოფებოდა პარიზის, ბერლინის და ვენის უროლოგიურ კლინიკებში. 1925 წელს დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია. 1927 წელს ჩაუდგა სათავეში ახლადგახსნილ თბილისის № 1 კლინიკური საავადმყოფოს უროლოგიურ განყოფილებას. ამავე წელს მიენიჭა დოცენტის წოდება. 1930 წელს მიენიჭა პროფესორის წოდება.

1930-1959 წლებში ხელმძღვანელობდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის კათედრებს. ექიმთა დახელოვნების თბილისის სახელმწიფო ინსტიტუტის ქირურგიის და შემდეგ უროლოგიის კათედრას. ასევე იყო საქართველოს სსრ-ის მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო განყოფილების თავმჯდომარე. 1949-1953 წლიდან იქნა არჩეული თბილისის ექიმთა დახელოვნების თბილისის სახელმწიფო ინსტიტუტის დირექტორად.

1953-1965 წელს იყო მის მიერ დაარსებული უროლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი (1967-იდან ინსტიტუტს მისი სახელი მიენიჭა). მეორე მსოფლიო ომის (1941-1945) წლებში მუშაობდა საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს მთავარ ქირურგად. იყო უროლოგთა საკავშირო საზოგადოების საპატიო წევრი და სხვა. შეისწავლიდა შარდკენჭოვან დაავადებას, უროლოგიის, კურორტოლოგიის, ბაქტერიოლოგიის, მედიცინის ისტორიის საკითხებს. შეიმუშავა რამდენიმე ოპერაციის ორიგინალური ტექნიკა. ქართულ ენაზე შეადგინა უროლოგიის პირველი სახელმძღვანელოები. არის 150-მდე სამეცნიერო ნაშრომის და 20-ზე მეტი მონოგრაფიის ავტორი.

ნულუკიძეები ისტორიულად ცნობილი გვარია საქართველოში, მათი წარმომავლობა რაჭიდანაა. ალექსანდრეს ბაბუა, გიორგი სიმონის ძე ნულუკიძე სამხედრო პირი იყო, შემდეგ, მომრიგებელ, შუამავლად მსახურობდა ოზურგეთში. აკადემიკოსის მამა პეტრე, გამრჯე მეურნე, მეცენატი და წიგნიერი კაცი იყო. ქუთაისის კლასიკური გიმნაზიის დამთავრების შემდეგ, სწავლა გააგრძელა საფრანგეთში, სადაც მიიღო აგრონომიული განათლება, სამშობლოში დაბრუნებისას კვახჭირში მამულები იყდა და ამ სოფელში დასახლდა.

ოჯახს მოკიდებული ალექსანდრე, დამატებით შემოსავლის მიღების მიზნით ლექციებს კითხულობდა მახლობელ ქალაქებსა თუ დაბებში.

1913 წელს ალექსანდრე ნულუკიძემ დაამთავრა ხარკოვის უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტი და მუშაობა ჩრდილოეთ კავკასიაში დაიწყო დაინიშნა, სადაც საკმაოდ მძიმე ცხოვრება ჰქონდა.

მან მონაწილეობა მიიღო პირველ მსოფლიო ომში ერთ-ერთ სანიტარული მატარებლის უფროს ექიმად. საომარ მძიმე მდგომარეობას უმსუბუქებდა მისი მეუღლე—ელენე, რომელიც მოწყალების დის თანამდებობაზე მუშაობდა. ომის სირთულეებით გადაღლილი ალექსანდრე, 1915 წლის ბოლოს, მეუღლესთან ერთად თბილისში ჩამოვიდა, ბევრი მცდელობის შემდეგ, მუშაობას იწყებს თბილისში, მიხეილის სახელწოდებით ცნობილ საავადმყოფოში, ქირურგიულ განყოფილებაში წლების მანძილზე იმალეზდა პრაქტიკულ ცოდნას და გამოცდილებას, ისეთ ცნობილ ქირურგთან, როგორც გრიგოლ მუხაძე იყო. ალექსანდრე ნულუკიძე მას, პირველ მასწავლებლად თვლიდა.

ალექსანდრე ნულუკიძე 1918 წლის 8 თებერვალს გახსნილ ქართულ უნივერსიტეტში დიდი მონდომებით და ენთუზიზმით იწყებს მოღვაწეობას სამკურნალო ფაკულტეტზე პროფესორის უფროსის ასისტენტად.

პროფესორ გრიგოლ მუხაძემ, უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის დეკანად არჩევის შემდეგ, წამოაყენა წინადადება სამედიცინო ფაკულტეტზე შექმნილიყო უროლოგიის, ორთოპედის, სტომატოლოგიის კათედრები. ამისათვის საჭირო შეიქმნა ახალგაზრდა ექიმის საზღვარგარეთ გაგზავნა. და აი, გრიგოლ მუხაძე შუამდგომლობს უნივერსიტეტის რექტორატის წინაშე: „ეთხოვ ჩემდამი რეზინებული კლინიკის ასისტენტს ალექსანდრე ნულუკიძეს მისცეთ მივლინება ერთი წლით საზღვარგარეთ—საფრანგეთსა და გერმანიაში უროლოგიის შესასწავლად და ზოგიერთი მეცნიერული საკითხის (ვაქცინოთერაპია, იმუნოლოგიის) გაგეგვა ქირურგიაში, გასარკვევად“. 1922 წელს ალექსანდრე ნულუკიძე ბერლინში ჩავიდა. იგი მუშაობდა და კვალიფიკაციას იმალებდა გერმანიის, ავსტრიის და საფრანგეთის წამყვან სამედიცინო კლინიკებში. 1924 წელს ალექსანდრე საქართველოში დაბრუნდა და 1925 წელს ბრწყინვალედ დაიცვა დისერტაცია თემაზე „დიდი ბადექონის დამცველობითი თვისებები მუცლის ღრუს ორგანოების პათოლოგიური პროცესების დროს“.

1930 წელს ალექსანდრე ნულუკიძე აირჩიეს, ახლადშექმნილი სამედიცინო ინსტიტუტის, სანიტარულ-ჰიგიენური და სტომატოლოგიური ფაკულტეტების ქირურგიის კათედრის გამგედ. ამავე წელს მიიღო პროფესორის წოდება.

1933 წელს გაიხსნა ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტი, სადაც იგი ქირურგიული კათედრის გამგედ აირჩიეს.

მეორე მსოფლიო ომის დროს, ალექსანდრე ნულუკიძე დაინიშნა, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის კომისარიატის საევაკუაციო ჰოსპიტლების სამმართველოს მთავარ ქირურგად. იგი, მნიშვნელოვან სამედიცინო ხასიათის დაავადებებს ასრულებდა კავკასიის დაცვის ფრონტზე, ომის დამთავრების შემდეგ, 1946 წელს ალექსანდრე ნულუკიძე აირჩიეს საბჭოთა კავშირის სამედიცინო მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად.

1955 წელს პროფესორი ალექსანდრე ნულუკიძე არჩეულ იქნა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად, 1955 წელს მისი უშუალო ინიციატივით გაიხსნა საბჭოთა კავშირში, პირველი უროლოგიური დისპანსერი თბილისში.

ალექსანდრე ნულუკიძე თავისი საყვარელი სოფლის—კვახჭირის დიდი მოსიყვარულე და ქომაგი იყო. დახმარებას უწევდა ყველას, მან საკუთარი სახსრებით შეიძინა და გაუზავნა სოფლის ამბულატორიის სამედიცინო ინვენტარი და აპარატურა.

ალექსანდრე ნულუკიძე ერთ-ერთი პირველი სამედიცინო მოღვაწე და პედაგოგი იყო, ახლად დაარსებული ქართული უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტზე. მისი აქტიურობით და ენერგიულობით დაარსდა ქართული სამედიცინო-სამედიცინო საზოგადოებები, მონაფეების გადმოცემით, ალექსანდრე იყო მალალი, წარმოსადგევი ვაჟკაცი, ოდნავ კეხიანი ცხვირით, ატარებდა სათვალეს, იცვამდა მუდის კიტელს, ოფიციალურ შეხვედრებზე კი ვეროპული კოსტუმი ეცვა, ბაბთიანი ჰალსტუხით. გამოირჩეოდა იმერული ოუმორით, იყო სასიამოვნო მოსაუბრე, თუმც ფიციხი ხასიათი ჰქონდა. კარგად იცნობდა ქართულ და მსოფლიო ლიტერატურას, ისტორიას, მის კაბინეტში მაგიდაზე საპატიოდ იდო ილუსტრირებული ბიბლია ფრანგულ ენაზე.

იგი გულისხმიერი და ყურადღებიანი ექიმი იყო, დიდი გამოცდილება ჰქონდა და ამ გამოცდილებას უზიარებდა ახალგაზრდებს.

ალექსანდრე ნულუკიძე გარდაიცვალა 1967 წელს. ალექსანდრე ნულუკიძის სახელი მუდამ დარჩება უროლოგიის ისტორიაში, როგორც მეცნიერ-ნოვატორი, რომლის პრაქტიკულმა მოღვაწეობამ და სამეცნიერო კვლევა-ძიებამ წინ წაწია სამედიცინო-უროლოგიური სფერო. აკადემიკოს ალექსანდრე ნულუკიძის სახელობის, თბილისის უროლოგიის ეროვნული ცენტრი.

მამა ზასნილი (პვინიპაძე) გოდოგინის მაცხოვრის ფერისცვალების მონასტრის მღვდელმონაზონი

სოციალურად დაუცველი პირების დასაქმების პროგრამა დაიწყო...

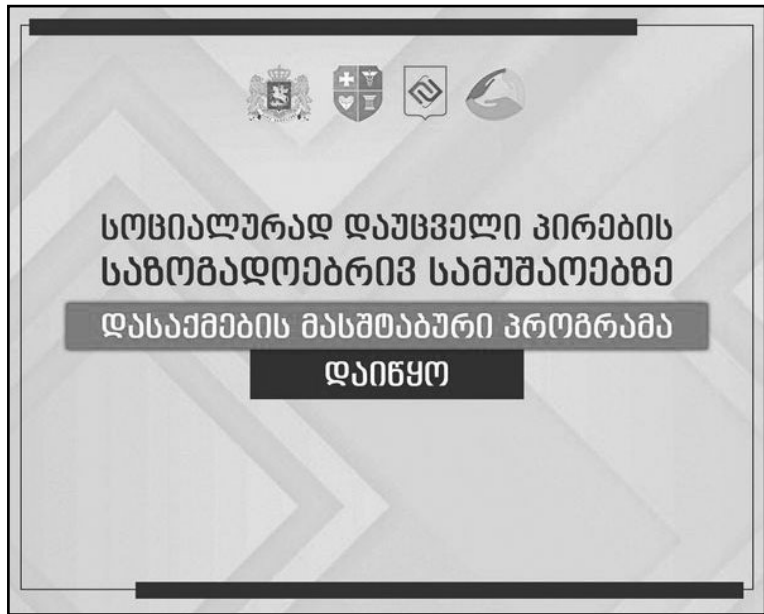
სოციალურად დაუცველი პირების, საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების მასშტაბური პროგრამა დაიწყო

პროგრამის ბენეფიციარები, 18 წლის და უფროსი ასაკის, შრომისუნარიანი პირები არიან, ვისი ოჯახის სარეიტინგო ქულა არ აღემატება 120 000-ს და იღებენ მიზნობრივ სოციალურ დახმარებას.

დასაქმების პროგრამაში ჩართულ პირს, 4 წლის განმავლობაში, სოციალურად დაუცველის სტატუსი, მასთან მიმართული ფულადი და არაფულადი სიკეთეები გარანტირებულად შეუნარჩუნდება. აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში არ მოხდება სოციალურ-ეკონომიკური სტატუსის გადამოწმება.

საზოგადოებრივ სამუშაოებში ჩართული ბენეფიციარები, სოციალურ დახმარებასთან ერთად, დამატებით ფინანსურ სარგებელსაც მიიღებენ, რომელიც ნამუშევარი საათების მიხედვით ანგარიშდება და 300 ლარს შეადგენს. საზოგადოებრივი სამუშაოს შესრულებისთვის გაცემული თანხა წარმოადგენს სოციალურ გასაცემელს, რომელიც არ იბეგრება.

საზოგადოებრივი სამუშაო ისეთ ვაკანტურ ადგილზე დასაქმებას გულისხმობს, რომლის შესრულება ნებისმიერ კვალიფიკაცი-

ის მქონე პირს შეუძლია. სამუშაოს მომწოდებლები კი სახელმწიფო უწყებები და ადგილობრივი თვითმმართველობები არიან.

საზოგადოებრივი სამუშაოების ფარგლებში, დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოში, ამ ეტაპზე, 14 382 ვაკანსიაა. ახალი ვაკანსიების რეგისტრაცია კი მუდმივ რეჟიმში მიმდინარეობს.

დასაქმების პროგრამაში ჩასართავად, ბენეფიციარებს შეუძლიათ მიმართონ სოციალური მომსახურების ან დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოს სერვის ცენტრებს, თუ სოციალურად დაუცველ პირს დასაქმება არ სურს, მისი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის სტატუსის განსაზღვრა ყოველწლიური გადამოწმების შედეგების საფუძველზე მოხდება. თუმცა მიღებული გადამწმენის შედეგად ნებისმიერ დროს შეიძლება.

პროგრამაში ჩართვის მსურველებს, დამატებითი ინფორმაციისთვის, სამინისტროს ცხელ ხაზზე - 15 05 დაკავშირება შეუძლიათ.

ფოლკლორის ეროვნული ფესტივალი 2022...

ფოლკლორის ეროვნული ფესტივალი 2022-ის შესარჩევი ტური, რომელიც მარტის თვეში უნდა დაწყებულიყო გადატანილია და სავარაუდოდ აპრილში გაიმართება.

ეროვნულ ფესტივალში მონაწილეობა შეუძლიათ:

- ავთენტური ჯგუფებსა და სასოფლო ანსამბლებს
- ხალხური სიმღერის მუნიციპალურ და თვითმომქმედ ანსამბლებს
- ტრადიციულ ხალხურ საკრავთა ანსამბლებს
- საოჯახო ანსამბლებს (მუსიკა, ქორეოგრაფია)
- ქორეოგრაფიულ ანსამბლებს
- ინდივიდუალურ შემრულებლებს (სიმღერა, ცეკვა, საკრავი)
- მთქმელებს, ავტორ-მთქმელებს, შემკრებებს
- ხალხური რენვის და გამოყენებითი ხელოვნების ოსტატებს
- სახვითი ხელოვნების ოსტატებს

ფესტივალის კრიტერიუმების, ვადების, მომზადებისა და მიმდინარეობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ ბმულზე - ანკეტები, ფესტივალის დებულება და სარეკომენდაციო წერილი

ფესტივალის მონაწილის მინიმალური ასაკია 15 წელი, ბავშვების მონაწილეობა დასაშვებია სიმღერისა თუ ცეკვის საოჯახო ანსამბლებსა და ხალხური რენვის სახეობებში.

როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი თერჯოლიდან ფესტივალში მონაწილეობისთვის 18 განაცხადია შესული.

ტურის ჩატარების შემთხვევაში მათ შედეგებზე გაცნობებთ.

ფრაზები

დედის სიმღერა აკვანთან— „შენ ჩემო დიდო იმედო“ ...

ცისკენ ვიციკრებით მუდამ, რადგან სითბოც და სიცივეც ციდან მოდის.

ხანდახან შევუძახოთ თავს—წყნარად, აქ სხვებიც არიან.

ზედმეტად ადამიანურიც არ არის ადამიანური...

გამუდმებული ნუნუნ კლავს.

პატიების უნარი —კეთილ-შობილება.

შეიძლება გაგიკვირდეთ და ფიზიკური შრომა დასვენება-ცაა.

მზის ამოსვლას დაესწარით, მერე მოკიდეთ ხელი თოხს.

მდიდარს ნუ თხოვთ ფულს სასესხოდ, ნუ ჩაიდგამთ ფეხს მის ცოლვაში.

ცხოვრებას ცხოვრება გვასწავლის.

სულ შიშობ ფარისევლებმა ქება არ დაგიწყოს...

უსალმო კაცს ნუ შემოწყრებით—დატოვეთ თავის პრობ-

ლემებთან ერთად.

ადამიანის განუყრელი სასჯელი—დარდი!

ზოგი ადამიანი გვერდზე არ მოიხედავს, არადა როგორ გინდა კაი გამარჯობა გითხრას...

როცა სიკეთეს ხაზი ესმება, რა გელექსება.

სულ ადვილია გაბედნიერდე—გაეცი სიკეთე.

თუ მაინც და მაინც სილამაზეს ეძებთ—მახინჯ სხეულსაც დააკვირდით...

მოვალეობა—პატივია დიდი!

ახლად გავლელულ სტრიქონს ერთბაშად ნუ შემოწყრებით...

სინოპტიკოსებს უნდა ვენდოთ, აბა, რა... მაგრამ ცისკენ მაინც ავიხედოთ!

ფიქრს კარს ვერ მიუხურავთ!

ზოგი ლოზუნგი ტრაბახს ჩამოგავს.

იუმორი განმუხტვის უებარი

საშუალებაა.

თუ არ ხარ დარწმუნებული—შეყოფიდი, თუ ხარ დარწმუნებული ცოტათი მაინც შეყოფიდი.

ამ ქვეყანაზე რა არ ხდება?! —რა მოხდა, მერე!

ენამჭევრი ციცირონები მუდამ მოგვიწოდებდნენ.. საქმის საკეთებლად მათ არ ეცალათ!

როცა ბერდება, მუხასაც წყდება ფოთოლი;

თუ შემა არა გაქვთ, მარტს ნუ გააქილიკებთ...

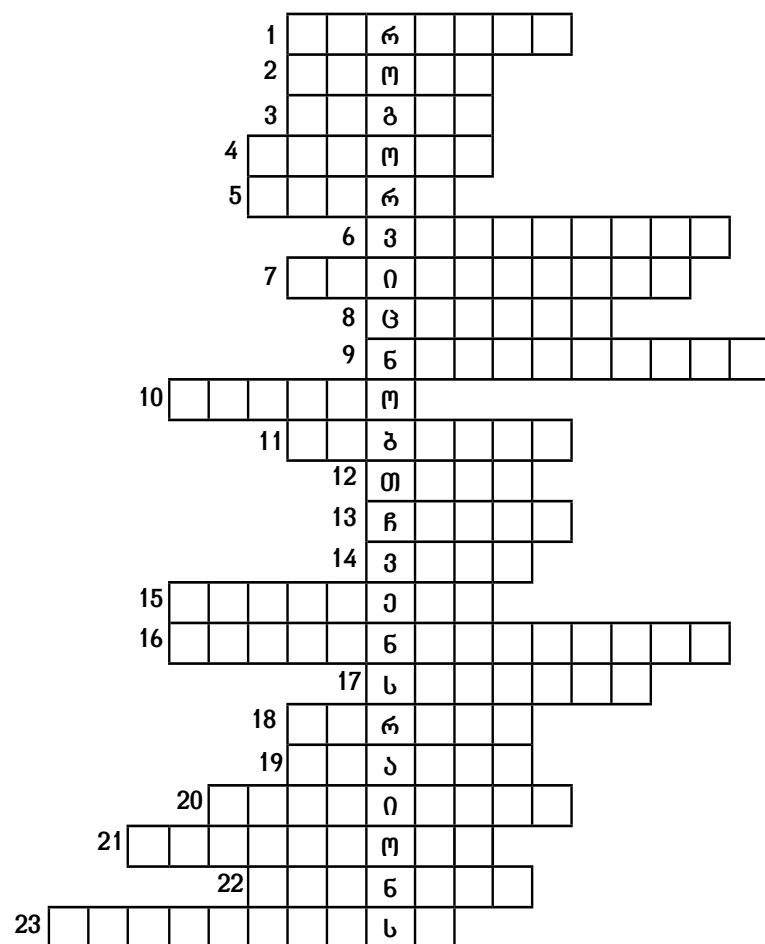
სახსრების ტკივილს ხშირად უსახსრობა იწვევს.

სიბერე?... სარკეს რა დაეჯერება!..

შენთვის საინტერესო როცა სხვისთვის უინტერესოა, ეს არის საინტერესო.

ადამიანი და მისი მუდმივი საფიქრალი — ოცნება მიმქრალი.

პროსპორდი როგორ ვიცნობთ ჩვენს რაიონს?

1. მუნიციპალიტეტის ცენტრი
2. მაცხოვრის ეკლესია
3. წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია
4. ძველი დროის ისტორიული ქალაქი
5. ყოფილი ადმინისტრაციული ცენტრი
6. თუზის თემში შემავალი სოფელი
7. სიმონეთელი მამა-შვილი (ისტორიკოს-მკვლევარები)
8. თერჯოლის ერთ-ერთი სავარგული
9. სოფელი, სადაც არის კარსტული მღვიმე
10. ცნობილი ბაზარი
11. წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია თერჯოლაში
12. სოფელი, რომლის სახელი ოთხი ასოსგან შედგება
13. მდინარე, რომელიც ჩამოედინება თერჯოლის ტერიტორიაზე
14. ერთ-ერთი სასოფლო კულტურა, რომლითაც ცნობილია თერჯოლის რაიონი
15. კლდიაშვილების სოფელი
16. ჩხარელი მომღერლები (მამაშვილი)
17. რაიონში გავრცელებული ერთ-ერთი საკვები კულტურა
18. მევენახეობა-მეღვინეობის ცენტრი
19. ძველი ისტორიული ციხე
20. გოგნელი პოეტი ქალი
21. თუზის თემში შემავალი სოფელი
22. ცნობილი ჩხარელი აგრონომ-სელექციონერი
23. ეკლესია სოფელ ღვანკითში.

ნუგზარ გამყრელიძე

21 მარტი—ქართული ჟურნალისტიკის დღე გილოცავთ!

ამ დღეს პირველ რიგში ვულოცავთ ადამიანებს, რომლებსაც მოუსვენარი ცხოვრება აქვთ, რომლებიც გამუდმებით ეძიებენ... ეძიებენ საზოგადოებისათვის საჭირო საინტერესო-ინფორმაციულ მასალებს, ეცნობიან შინა და გარე სამყაროში მიმდინარე მოვლენებს, წარსულს და აწმყოს, პროგნოზირებენ კიდევ!

ჟურნალისტიკა ვრცელი დარგია, საინტერესო, დინამიური... ჟურნალისტიკა ნივნიერ, განათლებულ ადამიანებთან ასოცირდება. ჟურნალისტი პირველი იგრძნობს ეპოქის მარჯვნივ, ის მთხრობელი კი არ არის მხოლოდ, საქმიანი ყოველდღიურობის უშუალო მონაწილე და მომწოდებელიცაა! ორიენტირის როლსაც ასრულებს—თავისთავად, ხან უყიფინებს და... ვერ დავმაღავთ—არც თუ იშვიათად ეკლიან გზაზეც უნევს ფეხშიშველი გავლაც...

მაგრამ, მთავარია სიმართლის მსახურება. სხვა დანარჩენი მეორადია! საქმის ერთგულება და მამულის სიყვარული არსებული რეალობის შემოქმედსაც და აღმასრულებელსაც ერთ ორბიტაზე მხარდამხარ ხელისხელჩაკიდებულს მიუჩენს ხოლმე სამოქმედო არეალს...

ამ ყველაფრის იდეოლოგიური უზრუნველყოფა უპირველეს ყოვლის გაზეთის მხრებზეა. გაზეთია უპირველესი მედიუმი და მომწოდებელი. ამიტომაც გაჩნდა იმის აუცილებლობა, რომ 1819 წლის 21 მარტი პირველი ქართული გაზეთის დაარსების დღედ გამოცხადებულიყო და მისი პირველი ნომერიც გამოეშვათ. აქედან გამომდინარე, ქართული ჟურნალისტიკის დღედ 1993 წლის 21 მარტი საქართველოს ჟურნალისტთა ფედერაციამ და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა ერთობლივად დაანეს ქართული ჟურნალისტიკის დღედ.

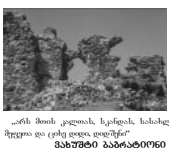
კიდევ ერთხელ ყველას გილოცავთ ქართული ჟურნალისტიკის დღეს!

ჩვენი გაზეთი, რომლის წინამორბედის პირველი ნომერი 88 წლის წინ გამოვიდა, კვლავაც თავისი ხელისმომწერლების სამსახურშია. კვლავაც ერთგულებს თავის მკითხველს...

მიიღეთ ჩვენი გვერდში დგომა და სიყვარული.

ჩვენს ხელისმომწერლებსა და მათ, ვისაც ჩვენი გაზეთის გამოწერა გსურთ, განვდით ჩვენს სარეკლამო განცხადებას...

არ დაგავიწყდეთ ჩვენი გაზეთის გამოწერა 2022 წლისათვის!

თარჯოლა

გაზეთის ერთი ნომრის ღირებულებაა 50 თეთრი, 6 თვით - 6 ლარი, წლით - 12 ლარი. ხელმომწერთათვის დადგენილია სხვადასხვა შეღავათები.

ნუ დაგვზარდებთ, რაღაც მიზეზით თანხის საზღაურად სისტემატურად მოგანვდით საინტერესო ამბებს პოლიტიკურ და არაპოლიტიკურ თემებზე, ჩვენი მუნიციპალიტეტის სოციალურ-ეკონომიკურ ცხოვრებაზე, მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის საქმიანობაზე, ჩვენი სოფლების დღევანდლობაზე, განათლებაზე, კულტურაზე, სპორტზე, ჩვენს ლამაზ ახალგაზრდობაზე, საინტერესო ადამიანებზე.

კვლავაც წარმოგიდგენთ ჩვენს დამსახურებულ ღვანლმოსილ ადამიანებს და მათ, ჩვენი მუნიციპალიტეტის დღევანდელ სახეს რუდუნებითა და სიყვარულით რომ ქმნიან.

„თარჯოლა“

ჩვენი უკრაინელი—ჩვენი ქართველი

უკრაინა—ფართობით, მოსახლეობის რაოდენობით, კულტურით, ეკონომიკით ევროპის ერთ-ერთი უდიდესი ქვეყანა ახლა განსაცდელშია. უკრაინელი ხალხის სიმშვიდე მათ ქვეყანაში რუსეთის შეჭრამ დაარღვია, იღუპებიან ადამიანები, ბავშვები, ქალები, დანგრეულ-განადგურებულია ქალაქები, ინფრასტრუქტურა, ასი ათასობით უკრაინელი ლტოლვილად იქცა...

ძლიერი აღმოჩნდა უკრაინა, ვერ დააჩოქეს, ჯარისკაციც და ხალხიც გმირობის მაგალითებს უჩვენებენ რუსეთსაც და მსოფლიოსაც, მზერა ახლა უკრაინისკენ არის მიმართული, უნევენ მას ყველა შესაძლო დახმარებას, ორი ქრისტიანული და მოსაზღვრე ქვეყნის მოსახლეობის მილიონობით ადამიანი ერთმანეთის ქვეყნებში ცხოვრობენ—უკრაინელები რუსეთში, რუსები უკრაინაში, არც ეს და არც სხვა არაფერი აღმოჩნდა საკმარისი—ომი გრძელდება.

საქართველოშიც ცხოვრობენ უკრაინელები, ჩვენს რაიონშიც. ამჯერად ერთ-ერთზე—მშვენიერ ქალბატონზე, ალისუბნის №1 საჯარო სკოლის რუსული ენის წამყვან პედაგოგზე—ტატიანა ნიკოლოზის ასულ ხრისტიუკზე ვიამბობთ.

1917 წელს ტატიანა ხრისტიუკის წინაპრები უკრაინიდან, კერძოდ დნეპროპეტროვსკიდან საცხოვრებლად ყაზახეთში გადავიდნენ და მათი შთამომავლობა დღესაც იქ ცხოვრობს, ეროვნებით უკრაინელები, მიუხედავად სხვა ქვეყანაში ცხოვრებისა, ყოველთვის უკრაინული ცხოვრებით ცხოვრობდნენ, არასოდეს დაუკარგავთ თავისი ქვეყნის სიყვარული, წეს-ჩვეულებების პატივისცემა, ეროვნული თვითმყოფადობა, დღემდე მოჰყვებათ უკრაინის განუზომელი სიყვარული. ოჯახში იცოდნენ სხვა ენებიც, მაგრამ ყოველთვის მშობლიურ ენაზე საუბრობდნენ, უკრაინისადმი მონატრება არასოდეს განელებიათ. ქალბატონი ტატიანა ამაცობს, რომ მისი ორი ბაბუა დიდ სამამულო ომში გმირულად დაიღუპა.

პავლოდარის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში სწავლისას გაიცნო მომავალი მეუღლე, ჩვენი რაიონის მკვიდრი, კარგად ცნობილი პიროვნება კორნელი შულაძე. დიდი სიყვარული ქორწინებით დამთავრდა, სასწავლებლის დამთავრებისთანავე მეუღლეს საქართველოში წამოჰყვა.

ოცდათერთმეტი წელიწადია ქალბატონი ტატიანა საქართველოში ცხოვრობს, ისეთივე სიყვარული აერთიანებს ბატონ კორნელის და ქალბატონ ტატიანას, როგორც ქორწინების პირველ დღეებში.

„მიუხედავად ჩემი ეროვნებისა, საქართველოში არასოდეს მიგრძენია რაიმე სახის დისკრიმინაცია, არც სამსახურში, არც საზოგადოების მხრიდან, პირიქით, თავს ყოველთვის ისე ვგრძნობდი, თითქოს საკუთარ სახლში, ახლობლების წრეში ვიყავი, ქართველებმა მიმიღეს, როგორც თავისი სისხლი და ხორცი. შევიყვარე ქართველები და მათმაც შემიყვარეს“—ამბობს ქალბატონი ტატიანა.

კორნელიმ და ტატიანამ ორი შვილი აღზარდეს, ახლა ოთხი შვილიშვილი ჰყავთ, „ჩემი შვილიშვილები ამაცობენ, ხომ მათი მამები ნახევრად უკრაინელები არიან, რაც უდიდესი სიამოვნების მომგვრელია ჩემთვის“ ამბობს ტატიანა. სიამაყის გრძნობა ეუფლება, რომ მისი ოჯახი ძლიერია, რომ ორი ერის სიყვარულია ერთმანეთთან შეწყვილ-გაერთიანებული.

დაახ, უყვარს ტატიანა ხრისტიუკს საქართველო და ქართველი ხალხი, ჩვენ, ქართვე-

ლებსაც, გვიყვარს უკრაინა და უკრაინელი ხალხი, გამორჩეულად კი ტატიანა, რადგან იგი წლებია საქართველოში, თერჯოლაში, ჩვენს გვერდით ცხოვრობს, ტატიანა მასწავლებელს აფასებენ თანასოფლელები, ალისუბნის №1 საჯარო სკოლის პედაგოგები, მოსწავლეები, მათი მშობლები. სკოლის დირექტორის დავით კუტივაძის თქმით—იგი

წარმატებული პედაგოგია, კარგი მეგობარი, მოსწავლეების სიყვარულით გარემოსილი.

„ძალიან მწყინს და განვიცდი უკრაინაში მიმდინარე მოვლენებს. ყოველი გასროლილი ტყვია, დანგრეული და მიწასთან გასწორებული ქალაქი, გარდაცვლილი ადამიანი ჩემთვის დიდი ტკივილია—უკრაინა ხომ ჩემი სამშობლოა. ომი საშინელებაა და მიმანია, რომ ვიღაცის ახირებებს უდანაშაულო ადამიანების სიცოცხლე არ უნდა ეწირებოდეს, მე და ჩემი ოჯახი, ისე, როგორც ყველა სალად მოაზროვნე ადამიანი, ვგმობთ რუსეთ-უკრაინის ომს, თანაგრძნობასა და სოლიდარობას ვუცხადებთ უკრაინას და უკრაინელ ხალხს, ჩემი შვილები თბილისში მიმდინარე აქციების მონაწილეები არიან, რაც რწმენას მმატებს, ორმაგად მძიმეა ეს ომი ჩემთვის“—ამბობს ქალბატონი ტატიანა და სწამს და სჯერა, რომ უკრაინა გაიმარჯვებს, გახდება უკეთესი ქვეყანა, უფრო ძლიერი და უსაფრთხო.

ოღონდაც, ქალბატონო, ჩვენო უკრაინელო, ჩვენო ქართველო.

შუშუნა ცხადაძე

შპს „თარჯოლა“		კორესპონდენტები:	აიწყო და დაკაბადონდა რედაქციის კომპიუტერულ ცენტრში	ჩვენი რეკვიზიტები:
გამომცემელი	მთავარი რედაქტორი	ნ. გამყრელიძე—555 78 08 55		„ლიბერთი ბანკი“
ვალერიან ბოზიაშვილი	დავით კვლიაშვილი	ი. მარუაშვილი—0(491) 22 15 16		LBRTGE22,
599 92 49 75	599 91 24 14	ჟ. ცხადაძე—558 90 82 55		ანგარიში
სარედაქციო კოლეგია		მ. ცქიფურიშვილი—555 28 11 41	მისამართი:	GE32LB0113133960124000
რეგისტრაციის №53/5/ბ-22	გამოდის თვეში ორჯერ	ელ-ფოსტა: gazetiterjola@mail.ru	ქ. თერჯოლა, კოსტავას ქუჩა №2	ს/კ 231948872
			დაბეჭდა ქუთაისის	
			შპს „სომელი ენ“-ის სტამბაში	
			ქუთაისი, ჭავჭავაძის გამზ. №33	